

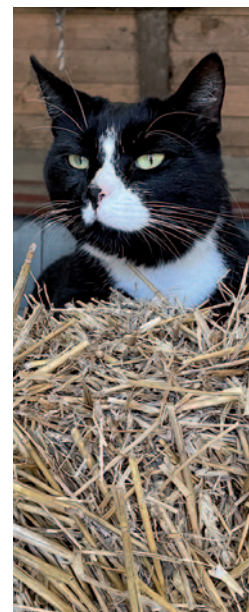
Lantbruk

2026

Olssons Frö

BETES- OCH SLÅTTERVALLSBLANDNINGAR • MELLANGRÖDOR
BIOLOGISK MÅNGFALD • LANDSCAPING • VILTGRÖDOR • SOLROSOR

Möt Olssons personal. Stående från vänster: Poul Erik Ølgaard, Per Andersson, Johanna Bonde, Emma Lindgren, Magnus Brulin, Knut Andersson, Tomas Jacobsen, Julia Erlingsson, Ann-Christin Ekberg, Caroline Laurell och Maria Holmberg. Sittande från vänster: Anna Håstadius, Jennie Johannesson och Anna Jansson. Viktor Ånöstam och Ida Ljungberg saknas på bilden.

Bästa odlare!

Vallen är till arealen den största grödan i Sverige. Men det är stor skillnad på odlingsförutsättningarna i norra och södra delarna av landet. Redan av den anledningen är det svårt att göra blandningsförslag som gäller i hela vårt avlånga land. Dessutom tillkommer skillnader på jord, djurslag och skördestrategi.

Vår ursprungsidé är att sälja vallväxter i renvara. Det håller vi fast vid, för det ger flexibilitet. Du som lantbrukare kan skapa en blandning som passar Din produktion och Dina jordar. Vår katalog innehåller förutom sortiment även inspirationssidor med blandningsförslag för olika produktionsinriktningar. Men det är förslag, vi levererar i renvara.

Du är alltid välkommen att slå oss en signal för att resonera vidare. Vi fortsätter med telefon och mejl som tidigare.

Ettåriga växter har länge ingått i vårt sortiment. Här finns arter som fungerar som kompletterande foder, grön gödning, mellangröda och till sanering. Det är samma arter som återkommer i olika kombinationer beroende på syfte med odling. Det senaste tillskottet i katalogen är ett uppslag om blommande åker och fältkant, med förslag på både ettåriga och fleråriga blandningar.

Vår målsättning är att Du ska hitta något som passar hos dig och är anpassat för din gård. Saknar du något, hör av dig. Vi försöker alltid lösa eventuella problem.

Vi ser fram emot det nya odlingsåret 2026

Olssons Frö AB, Knut Andersson

INNEHÅLL

SORTIMENT & ARTBESKRIVNING	4
Vallfrö – fleråriga	4
Vallfrö – ettåriga	10
INSPIRATIONSSIDOR	18
NÖT	18
Dikor – slåtter	18
Mjolk – slåtter	20
Betesvallar för mjölk- och dikor	22
Ettåriga betes- och foderblandningar	24
HÄST	26
Bete	26
Slåtter	27
FÅR	28
Vallar för bete och slåtter	28
MELLANGRÖDOR	30
Mellangrödor	30
BIOLOGISK MÅNGFALD	32
Blommande åker och fältkant	32
Biologisk mångfald	34
Solcellsparker	34
VILT	36
Klövvilt	36
Fältvilt	38
LANDSCAPING	40
Färdiga ettåriga blomsterblandningar	40
Färdiga bi- och insektsblandningar	40
Färdiga fleråriga blomsterblandningar	40
SOLROSOR	42
Solros – Helianthus annuus	42
FÖRSÄLJNINGSVILLKOR	43

Esparsett

Kummin

Etiopisk kål

Rådgivning, försäljning
Viktor Ånöstam, Uppsala, telefon: 070-535 24 65
e-mail viktor.anostam@olssonsfro.se

Försäljning, leveransfrågor
Olssons Frö, Mogatan 6, S-254 64 Helsingborg
Telefon: 042-250 450, e-mail: info@olssonsfro.se www.olssonsfro.se
Bankgiro 5924-5639

Salg i Danmark
Poul Erik Ølgaard, telefon +45 40 33 37 22
e-mail: pe.oelgaard@olssonsfro.se

Frakt Vi ordnar frakt, om Du inte vill göra det själv. Tänk på att vi inte försäkrar transporterna och att Du står för risken om något händer. När varorna kommer hem till Dig, kontrollera att allt är helt och att alla kolli är med. Ibland packar vi flera sorter i samma säck. Öppna då och se till så att allt är med. Är något sönder, reklamera direkt till fraktbolaget.

Under högsäsongen har vi mycket att göra. Vill Du vara säker på att få dina varor när Du vill ha dem är det ett måste att **beställa i god tid**. Ju förr desto bättre. Är Du osäker, fråga om leveranstid och tänk på att transporten tar några dagar.

Mogatan 6, S-254 64 Helsingborg, Sverige • Bankgiro 5924-5639
Telefon 042-250 450 • email info@olssonfro.se • www.olssonsfro.se

Grafisk form: mediaLohne Tryck: Ålgård

Vallfrö – fleråriga

Gräs

Lolium perenne
25–30kg/ha, tkv 1,5–2 g

Indicus 1, medelsen diploid holländsk sort. Tätvuxen sort med god tillväxt tidig vår och sen höst. Uthållig och vinterhärdig.

Ovambo 1 tetraploid medeltidig sort med god avkastning och högt fodervärde. **Även ekologiskt frö.**

Engelskt rajgräs slitstarkt och lättetablerat gräs med mångsidig användning till slätter, rotationsbete, kontinuerligt bete, grönytor och rasthagar. Engelskt rajgräs har svag vinterhärdighet från Svealands mellanbygd och norrut. Engelskt rajgräs är känslig för snömögel och behöver putsas eller betas väl för att klara en snörik vinter.

Det engelska rajgräset finns i två olika typer, tetraploida och diploida. Tetraploida har bättre smaklighet, näringsvärde och något högre avkastning. Tetraploida fungerar bäst på bördiga, vattenhållande jordar i 3-åriga vallar. Tetraploida sorter etablerar sig ofta snabbare än de diploida och har ofta en högre kvot mellan vattenlösliga sockerarter och fiber än diploida rajgräset.

De diploida sorterna är mer torktåliga och uthålliga och har ett tätt växtsätt vilket gör att de konkurrerar bra med gräsgräs i intensiv betesproduktion. Smaklighet och näringsvärde är något sämre och avkastning lägre än hos de tetraploida sorterna. De diploida sorterna passar bra på torra och näringsfattiga jordar och i vallar som ligger mer än 3 år. De tål överbetning bättre och fungerar bra till såväl kontinuerligt bete som rastfällor och motionsbeten.

Dactylis glomerata
20 kg/ha, tkv 0,8–1 g

Echelon är en sen kanadensisk sort för såväl hö, ensilage och bete.

Hundäxing är ett torktåligt gräs för slättervallar. Arten ger ett bra foder till dikor och sinlagda tackor och fungerar även till häst. Den är vinterhärdig och uthållig och kan användas i mycket långliggande vallar. Hundäxing trivs inte på blöta och kalla jordar. Den är känslig för isbränna, men har lägre krav på bördighet, pH-värde och jordens vattenhållande förmåga än andra gräs. Den svarar bra på kvävegödsling, men är också bättre än andra gräs på att utnyttja tillgängligt kväve i marken.

Hundäxing etablerar sig långsamt liksom andra vallväxter med stora rotsystem. Därför är det en fördel att blanda in mer snabbväxande gräsarter i vallblandningar med hundäxing, som timotej eller ängssvingel. Hundäxing är aggressiv i växtsättet och har förmåga att ta stor plats i vallen, trots en låg utsädesmängd vid sådd. 5 kg/ha i sålådadan innebär ofta 40–50 % andel i vallen efter tredje vallåret. Arten passar bra med lusern då de utvecklas i samma takt och tillsammans blir den mest torktåliga kombinationen för slättervallar på utsatta platser.

Festuca arundinacea
x Festulolium
25 kg/ha, tkv 2,7–4g

Hipast är en dansk Festulolium av rörsvingeltyp (korsning mellan rörsvingel och italienskt rajgräs som återkorsats med italienskt rajgräs). Uthållig sort med bra fodervärde. Därtill torktåligt med god återväxtförmåga.

Rajsvingel Snabbetablerat gräs för högavkastande beten och slättervallar. Rajsvingel är en korsning mellan ängs- eller rörsvingel och engelskt eller italienskt rajgräs. Hybriderna kombinerar svingelns goda härdighet med rajgräsets snabba etablering och höga smältbarhet.

Festuca rubra
20 kg/ha, tkv 0,8–1 g

Gondolin är en klassisk dansk sort med god vinterhärdighet för beten och grönytor.

Rödsvingel Anspråkslöst, hårdigt gräs för betesvallar, grönytor och som fånggröda. Rödsvingeln växer med utlöpare och har förmågan att täcka luckor i vallen. Rödsvingel är en viktig art i betesvallar för får, häst, hjort och dikor på torra näringsfattiga jordar när man behöver ha slitstarka, tramptåliga beten som står emot djurens slitage. Rödsvingeln används också på näringsrik, torr jord i hästbeten, där man ur fodersynpunkt inte vill ha rajgräs i betet. Rödsvingel växer långsamt, men kan etableras i befintlig vall genom att hjälpsås.

Gräs

Phalaris arundinacea
5 kg/ha, tkv ~1 g

Sort: Beroende på tillgång

Rörflen Gräs som används både till foder, strö, energigröda och som skydd till fältvilt. Ger ett grovt strårikt ensilage med måttlig smältbarhet som är ett utmärkt vinterfoder till dikor och sinkor. Odlas även för ströproduktion. Är populär i viltremisser då de täta bestånden skapar ett bra skydd för fältviltet, även sent på säsongen. Rörflen är grovt och högvuxet som sprider sig med underjordiska utlöpare. Det blir täta, uthålliga bestånd vid god tillgång på kväve. Tål översvämningar och stående vatten bättre än andra gräs. Mycket vinterhärdigt och uthålligt. Etablerar sig långsamt de första åren och är därför svår att samodla med andra arter. Svårgrovt frö som kräver god fukt och dagstemperaturer kring 12–20 grader för att gro optimalt. Viktigt att ha koll på ogräsen innan etablering.

Festuca arundinacea
25 kg/ha, tkv 2,7–4 g

Tower Robust sort med god skördepotential. Uthållig i produktion.

Även ekologiskt utsäde.

Rörsvingel Gräs för högintensiva slåttervallar. Mycket högvaxande gräsart som klarar både torra och blöta förhållanden. Rörsvingel har lägre fodervärde än timotej och ängssvingel. Trivs bäst med riklig gödsling och bördiga vattenhållande jordar. Vinterhärdigt och uthålligt gräs som även används i långliggande vallar. Startar tillväxten tidigt på våren och växer länge på hösten. Bra komplement till timotej i vällblandningar genom sin snabba återväxtskörd och bättre konkurrensförmåga mot gräsogräs. Djupt, kraftigt rotsystem med bra struktureffekt.

Långsam etablering, men bildar med tiden täta slitstarka bestånd genom sina korta utlöpare. Kräver 4–5 skördar per år i Götaland för att ge ett bra foder. Ger foder med samma proteininnehåll men lägre socker och energi än engelskt rajgräs. Bra foder till dikor och hästar men sämre foder till får. Många växtförädlare hävdar att just deras rörsvingelsort skulle ha mjukare blad och bättre fodervärde än andra sorter. Det finns dock inga försök som visar på betydelsefulla skillnader på foderkvaliteten på olika rörsvingelsorter.

Phleum pratense
12 kg/ha, tkv 0,4–0,5 g

Comer är en tidig Belgisk sort för Götaland och Svealand. Uthållig i flerskördssystem.

Switch är en tidig, högvaxande svensk sort. En dag tidigare i axgång än Comer. **Endast ekologiskt frö**

Nuutti är en sen vinterhärdig finsk sort. **Även ekologiskt frö.**

Timotej Vårt viktigaste slåttergräs, men används även i betesvallar. Bra fodervärde och omtyckt av såväl kor, får och hästar. Lättorkad till hö. Välj sort efter antal skördar. Hög avkastning och uthållighet vid god tillgång på vatten och kväve, men torkkänslig. Okänslig för högt grundvatten och skadas sällan av isbrännor och tillfälligt stående vatten. Högre förstaskörd än andra vallväxter, speciellt kalla vårar. Ger ofta god skörd redan första året. Dagens sortmaterial kan delas in i tidiga och sena. Den tidiga typen eller Grindstadstypen har snabb återväxt och tidig utveckling i alla skördar. De har ett högt fodervärde i ett skördesystem med 3–4 skördar. Används även i tvåskördesystem till dikor och hästar där man vill ha ett grövre foder. De sena timotejsorterna har lägre avkastning men högre kvalitet än de tidiga sorterna och passar bra i ett skördesystem med 2–3 skördar per år. Lätt och snabbetablerad art som kräver grund sådd för en lyckad etablering, max 1 cm djupt. Bra art för samodling med andra arter genom sitt öppna och glesa växtsätt. Det glesa växtsättet ger en svag konkurrensförmåga mot både ört- och gräsogräs.

Poa pratensis
4–7 kg/ha, tkv 0,2–0,3 g

Balin har utmärkt slitstyrka och uthållighet.

Ängsgröe Gräs för betesvallar och grönytor. Lämpligt för odling i hela landet. Används även i slåttervallar på mulljord för att få bättre körbarhet och slitstyrka i vallen. Har liksom rödsvingeln ett lägre fodervärde än smakligare gräs som timotej, ängssvingel och rajgräs. Används mer i betesvallar för slitstyrka och vinterhärdighet än för beteskvaliteten. Slitstyrkan gör den till en lämplig betesväxt för hästar och dikor. Tåligt gräs med god vinterhärdighet och uthållighet på rätt jordar. Långsam etablering men sprider sig med långa utlöpare. Trivs bäst med god tillgång på vatten och kväve, och växer bra på kväverika mulljordar. Mycket småfröig art som kräver grund sådd för att lyckas med etableringen.

Vallfrö – fleråriga

Festuca pratensis 20 kg/ha, tkv ~2 g

Preval/Praniza är en tysk sort med goda odlingsegenskaper. **Även ekologiskt frö.**

Ängssvingel Allroundgräs för slåtter och bete. God vinterhärdighet i hela landet, god torktålighet och växer bra på kalla och fuktiga jordar. Fungerar bra på både bördiga och näringsfattiga jordar. Betestålig och lätt att samodla med andra arter. Ger högt fodervärde vid en tidig förstaskörd och är lättetablerad vid sådd på våren. Ingår med mindre andel i de flesta blandningar.

Gräsblandning

20–30 kg/ha

Sammansättning:

Timotej Lischka 45%
Ängssvingel Praniza 25%
Ängsgröe Balin 15%
Rödsvingel Reverent 15%

Även som godkänd ekologisk vallblandning
GEV (70% EKO/30% KONV).

Olssons 2.0 gräsblandning Artrik gräsblandning för hö, ensilage, återväxt-bete och bete. Passar moderat betestryck. Lätt att torka till hö. Kan användas som färdig vallblandning eller blandas med andra arter. Inslaget av rödsvingel och ängsgröe gör blandningen uthållig. Höga N-givor gynnar timotej, lägre givor gynnar svingelarterna. Fungerar även på kalla, fuktiga jordar med lågt pH-värde. Vinterhärdig, något känslig för torka.

Nu utan engelskt rajgräs, passar även lättfödda hästar. Välj lägre utsädesmängd för slåtter, högre för bete.

Baljväxter

Trifolium hybridum
10 kg/ha, tkv 0,8 g

Frida är en äldre svensk tetraploid sort.

Alsikeklöver Vallbaljväxt av inhemskt ursprung till slåtter. Lämpar sig till ensilage och är även lättorkad till hö. Olämpligt foder till hästar. Även vissa fårraser och fårindivider kan reagera negativt på utfodring med alsikeklöver. Tål bättre än andra klöverarter stående vatten, översvämning, packade jordar, dålig dränering och lågt pH-värde. Gammaldags klövertyp som lämpar sig för en sen skörd, första halvan av juli.

Medicago sativa
15 kg/ha, tkv 1,8–2 g

Ludelis är en högavkastande lättetablerad fransk sort. Kommer för ympad.

Creno är en äldre polsk lättetablerad sort. Kommer för ympad.

Mezzo är en modern sort med god sjukdomsresistens som tål intensiva skördesystem. Kommer för ympad.

Luzelle är en fransk sort med försänkt rothals och tunnare stjälkar.

Juurlu foderlucern som har gulaktiga blommor och växer med utlöpare. Kommer pelleterat och för ympad.

Juurlu och **Luzelle** kan användas till bete.

Blålusern Vallbaljväxt för i första hand ensilage, men det finns även sorter som är lättorkade till hö och sorter för bete. Arten är ett torktåligt alternativ till övriga vallbaljväxter och som även fungerar bra som mindre komponent i blandningar. Den är också ett bra alternativ på jordar där rödklöver återkommit för ofta i växtföljden. Lusernen är uthållig passar bra i långliggande vallar. Vid odling av lusern är det viktigt att inte skörda för sent då den lätt blir grov och smakligheten försämras. Sortmaterialet i blålusern skiljer sig vad gäller totalavkastning, bladstorlek och tidighet. Däremot är det större skillnad på användning. Skall lusernen betas används sorter med försänkt rothals eller sorter med utlöpare. I långliggande vallar används sorter med utlöpare. I intensiv vallodling fungerar nya sorter bäst. De har bättre sjukdomsresistens och tål att skördas ofta.

Blålusern trivs bäst på djupa, bördiga, väl-dränerade jordar. Undvik vattenhållande jordar, högt grundvatten, kalla lägen med risk för frost och pH-värden under 6,0. Lusernen lever i symbios med en artspecifik knölbakterie. Första gången blålusern odlas bör därför bakteriekultur användas om fröet inte är färdig ympat. Vid ett pH-värde under 6,0 ska man alltid tillföra mer bakteriekultur vid sådd, även om man odlar blålusern där tidigare. Vid ett pH-värde mellan 6,0–6,5 behöver det bara göras om man aldrig odlat blålusern på skiftet. Vid höga pH-värden behöver bakteriekultur inte tillföras.

OBS! Bakteriekulturen är artspecifik och säljs i påsar avsedda för en viss mängd frö. För mer information om hur du hanterar bakteriekultur, se www.olssonsfro.se.

Baljväxter

Onobrychis vicifolia
70 kg/ha, tkv ca 20 g

Sort: Handelssort

Esparsett Vallbaljväxt som används till hö, ensilage samt i mångfaldsblandningar. Esparsett är en torktålig, djuprotad art som liksom käringtand innehåller kondenserade tanniner. Dessa gör att vallproteinet delvis skyddas från nedbrytning i våmmen och mindre ammoniak bildas. Istället bryts mer protein ner i tunntarmen vilket gör att proteinförluster och metanförluster minskar från våmmen. Proteinet som finns i växten används effektivare av djuren och djurens tillväxt samt förmåga att potentiellt stå emot parasitinfektioner ökar. Den minskade ammoniakproduktionen gör också att risken för trumsjuka avtar. Växten har vackra blommor som attraherar bin och fjärilar. Kräver högt pH-värde för att trivas vilket gör att den annars är svår etablerad. Stort frö i förhållande till klöver och lusern.

Galega orientalis
20 kg/ha, tkv 8–10 g

Gale är en mycket använd estnisk sort. Pelle-terat, förömpat frö.

Fodergetruta (Getärt) Baljväxt som används till hö, ensilage, mångfaldsåkrar, blommande trädgårdar och viltåkrar. Djuprotad med högvuxet, kraftigt växtsätt. God producent av nektar och pollen. Omtyckt i viltåkrar, ger bra skydd och föda åt fåglar och småvilt. Anses svår etablerad på grund av långsam start, men bildar med tiden täta bestånd. Odlas mest i renbestånd eller med en liten inblandning av gräs för att hålla ogräsen borta. Växer bra på de flesta fastmarksjordar. Ej att förväxla med Getruta *Galega officinalis*.

Medicago lupulina
12 kg/ha, tkv 1,6 g

Virgo Förömpat frö. Beprövad dansk sort med god förmåga till självsådd.

Humlelusern Vallbaljväxt med mångsidig användning till hö, ensilage, bete och mellangröda. Bra betesväxt som börjar växa tidigare på våren än andra baljväxter. Späd bladmassa och tunn stjälk gör den lättare att torka till hö än andra lusernarter. Bra fodervärde, moderat avkastning. Snabb etablerad lusernart som sprider sig genom självsådd. Liknande krav på jord som blålusern men mindre näringskrävande. Humlelusern är lätt att samodla med andra vallväxter.

Lotus corniculatus
12 kg/ha, tkv 0,8–1,2 g

Bull/Leo är en kanadensisk sort med god vinterhärdighet och uthållighet

Käringtand Späd vallbaljväxt för slåtter, bete och till mångfaldsblandningar. Käringtand är en art som klarar både torka, värme, lågt pH-värde och blöta jordar. Uppskattas av får- och hästägare tack vare sin spädhet och smaklighet samt att växten är lättorkad till hö. Högre proteinkvalitet än andra vallväxter genom innehållet av kondenserade tanniner (se mer om kondenserade tanniner under esparsett). Mycket smaklig betesväxt för både vilda och tama idisslare. Käringtand är uthållig och vinterhärdig på jordar där den trivs men etablerar sig långsammare än andra vallbaljväxter. Passar i två-skördesystem ihop med sen timotej eller ängssvingel. Har man ej odlat käringtand på marken innan behöver utsädet likt lusernen ympas med en artspecifik bakteriekultur för lyckad etablering.

Vallfrö – fleråriga

Trifolium pratense
10–12 kg/ha, tkv 1,5–2,5 g

Rozeta är en tidig diploid sort med bra torktålig-
het. **Även ekologiskt frö.**

Titus/Taifun är tidiga tetraploida sorter. Högavkastande både till slåtter och bete. **Taifun kommer som ekologiskt frö.**

Lars är en tetraploid sort för norra Sverige från Norge.

Baljväxter

Trifolium repens
5 kg/ha, tkv 0,6–0,8 g

Klondike är en dansk sort med stora blad och upprätt växtsätt.

Silvester storbladig sort. Väldigt vinterhärdig. **Endast som ekologiskt frö.**

Rivendel är en dansk småbladig sort. Vinterhärdig, till beten.

Pipolina är en dansk mycket småbladig sort för grönytor och vilt-hägn. Använd ca 5% i fröblandning.

Örter

Cichorium intybus
5–6 kg/ha, tkv 1,4–1,7 g

Puna II är en sort från Nya Zeeland med god vinterhärdighet och högt fodervärde.

Rödklöver Baljväxt för slåtter- och betesvallar samt vilt- och mångfaldsåkrar. Rödklöver är den mest använda vallbaljväxten i Sverige. Lättetablerad, högvaxande art som klarar både värme och torka och avkastar bra under kyliga, blöta förhållanden. Djupt rotsystem med bra struktureffekt. Fungerar bra på de flesta jordarter från lera till sand och tål pH-värden ner till cirka 5,8. Rödklöver är känslig för växtföljdssjukdomar, speciellt i södra och västra Sverige. Det är viktigt med 2–3 år mellan klövervallarna om man märker problem med sjukdomar. Mycket hög avkastning i treåriga vallar.

Vitklöver är en uthållig och vinterhärdig baljväxt som används både till ensilage och bete. Den är torkkänslig och kräver relativt bördiga, vattenhållande jordar och varma somrar för att avkasta bra. Svag förstaskörd och svag avkastning första vallåret, men ger ofta höga återväxtskördar och hög avkastning det tredje vallåret. Vitklöver är en flerårig art, men varje enskild planta lever inte längre än 12–18 månader. Från varje planta växer det utlöpare, stoloner, från vilken nya plantor bildas. Detta växtsätt gör att vitklöver gynnas av bete och intensiva skördar så att ljus kan komma ner till utlöparna och stimulera tillväxt av nya plantor. I betesvallar är det här växtsättet en stor fördel, eftersom utlöparna sprider sig till luckor. En intressant detalj med vitklöver är att moderplantan som växer ut ur fröet har en djup huvudrot, medan dotterplantorna som växer ut från utlöparna har ett grunt, fintrådigt rotsystem. Det finns flera typer av vitklöver avseende bladstorlek och härdighet. De storbladiga typerna är förädlade för att vara mer upprättväxande vilket gör dem mer lämpade i slåttervallar. Småbladiga passar i betesdrift då de är slitstarkare.

Cikoria är en kraftig, högvuxen ört som kan bli över 2 meter hög. Används främst till bete samt till vilt- och mångfaldsblandningar. Cikorians djupa pålrot gör den till en av de bästa strukturförbättrande grödorna. Arten är mycket smaklig för de flesta djurslag som nöt, hjort, häst, får, höns och struts. Som bete används den bäst med ett intensivt utnyttjande och ett kort rotationsintervall (15–20 dagar) på sommaren. Utfodningsförsök med cikoriarika vallar under sommaren, har i de flesta fall gett klart högre tillväxt hos nöt och får, än vallar med stor andel gräs. Cikorians innehåll av sesquiterpena lactoner gör att behovet av avmaskning av lamm och tackor kan reduceras. Cikoria passar bra i viltåkrar, både som bete till klövvilt och som skydd till fältvilt, då växten om man inte slår den bildar höga och täta bestånd.

Intensiv blå blomning från mitten av juli till slutet av september. Flitigt besökt av många sorters bin, humlor och fjärilar. Cikoria är en aggressiv, snabbetablerad vallväxt med hög avkastning vid god tillgång på näring. Torktålig i klass med blålusen. Högre avkastning under den varma delen av sommaren än de flesta andra vallväxter. Dess höga produktion under insåningsåret gör att den används lika mycket i ettåriga som fleråriga vallar.

Carum carvi
8 kg/ha, tkv ~3 g

Sort: Beroende på utbud.

Kummin Ört som passar bra till hö, ensilage och bete. Värdefull insektsväxt. Trivs bäst på vattenhållande, näringsrika jordar. Hög avkastning i första skörden, speciellt kyliga vårar. Ger angenäm lukt och smak åt vinterfodret. Utvecklas långsamt och ger full skörd först tredje vallåret. Uthållig.

Örter

Sanguisorba minor
15 kg/ha, tkv 6–7 g

Sort: Standardutsäde

Pimpinell Ört för extensiva slåttervallar, beten med lågt till måttligt betestryck och mångfaldsblandningar. Passar bäst i slåttervallar vid måttlig gödsling och intensitet då arten är relativt konkurrenssvag. Har sin plats i många blandningar då den är torktålig, vinterhärdig, samt rik på mineraler och vitaminer.

Plantago lanceolata
10 kg/ha, tkv 1,2–2 g

Svartkämpar sortblandning är en blandning av sorter med olika växtsätt och bladstorlek

Svartkämpar Ört för betesvallar samt mångfalds- och viltåkrar. Svartkämpar är ett vanligt inslag i de flesta naturbetesmarker i Sverige. Gynnas av värme och torka. Kalla, blöta jordar bör undvikas. Tål tramp och bete. Viktigt komplement i betet till gräsen, genom sin högre tillväxt under juli-augusti, och bättre förmåga att ta upp kväve från djupare jordlager. Smaklig, mineralrik växt med högt fodervärde för växande djur. Utmärkt källa för mikronäringsämnen som selen och koppar. I sortmaterialet för svartkämpar finns det en stor variation avseende bladstorlek och växtsätt. Uthållig, lätt-etablerad art som fungerar bra i samodling med de flesta vanliga vallväxter. Som vallväxt fungerar den bra på de flesta jordar med normal gödslingsnivå. Med för liten kvävetillgång i marken blir växten lätt osmaklig. Det mest utmärkande för svartkämpar är dess enastående etableringsförmåga och överlevnad under torra år.

Vallfrö – ettåriga

Baljväxter – småfröiga

Trifolium alexandrinum
20 kg/ha, tkv ca 3 g

Alexandrinerklöver Baljväxt som används till mellangröda, grönfoder och nektarkälla. Bra fodervärde. Växtsättet är högvuxet och öppet och tillväxten påminner om rödklöver. Antalet skördar varierar efter sort. Blommar senare och har lägre Ts halt än doftklöver. Mottaglig för klöverrota. Övervintrar inte. Lusernliknande blad som är ludna och har fintandade bladkanter. Arten är värmekrävande och har hög tillväxtpotential. Halvsnabb etablering i varm jord. Torktåligt alternativ till doftklöver.

Trifolium incarnatum
20 kg/ha, tkv 3,6 g
Även ekologiskt frö.

Blodklöver Baljväxt som passar till grönfoder, som mellangröda samt i mångfaldsåkrar. Utmärkt i ettåriga betes- och slåtterblandningar. Bra biväxt med mycket nektar och pollen. Blodklöver är den anspråkslösaste av de ettåriga klöverarterna. Lättetablerad och trivs på de flesta lätta jordar. Torktålig. Fungerar både i renbestånd och i blandning. Återväxer efter putsning/slåtter/ betning men inte efter blomning. Går bra att odla i växtföljder med raps, potatis och sockerbetor. Kraftigt huvudrot.

Vallfrö – ettåriga

Baljväxter – småfröiga

*Trifolium
resupinatum*
15 kg/ha, tkv 1,4 g

Även ekologiskt frö.

Doftklöver Baljväxt för grönfoder, mellangröda och grüngödsling samt bi- och mångfaldsåkrar. Mycket snabbväxande art som kan producera mycket biomassa. God kvävefixerare. God konkurrensförmåga mot ogräs och fungerar väl i blandningar tack vare dess snabba tillväxt och höga marktäckning. Ska sås när det är varmt i jorden och risken för nattfrost är förbi. Trivs på de flesta marker, bäst på fuktiga och bördiga jordar. Fryser bort. Medeldjupt rotsystem.

*Trifolium
subterraneum*
30 kg/ha, tkv 3 g

Grävkloöver Ettårig baljväxt som används till marktäckning mellan odlingsrader, under bärbuskar och fruktträd. Lågväxande, krypande klöverart som inte självsår sig och saknar utlöpare. Lättodlad på de flesta jordar, dock inte våta.

Medicago lupulina
10 kg/ha, tkv 1,6 g

Virgo, förympat frö

Humlelusern Lusernart med bred användning som foder, grüngödsling och bottengröda i spannmål och grönsaker. Etablerar sig bra även under kraftigt skuggande skyddsgrödor. Jämn, långsam tillväxt under hela vegetationsperioden. Torktålig. Lågt, revigt växtsätt med måttlig konkurrens mot huvudgrödan. Som botten- eller mellangröda blandas den ofta med vitklöver för att få bredare odlingsegenskaper, ca 3–4 kg/ha av varje art. Alternativ till subklöver.

Melilotus
20 kg/ha, tkv 2,3 g

Gul sötväppling
Melilotus officinalis

Vit sötväppling
Melilotus albus

Sötväppling Tvåårig grüngödsling, bi- och viltväxt som är strukturförbättrande genom sin djupa, kraftiga huvudrot. Värdefull förfrukt till perenna grödor, fruktträd och bärbuskar. Blommar delvis första hösten, men har framför allt en riklig, långvarig blomning andra sommaren. Tål torka och är vinterhärdig. Kräver ett pH-värde på minst 6,0. Säljs som obehandlat frö. Ympas med bakteriekultur för blålusern. Sötväppling lämpar sig inte som foderväxt. Sås i varm jord från slutet av maj. Tål inte avputsning.

Baljväxter – storfröiga

Vicia sativa
60 kg/ha, tkv 60–70 g

Fodervicker Baljväxt som används som grönfoder, grüngödsling eller mellangröda. Högavkastande, odlingsäker art med ett högt foder- och proteinvärde. Medeldjupt, förgrenat rotsystem. Ingen återväxt efter skörd. Tät växt med god konkurrensförmåga mot ogräs. Klarar kortare torkperioder bra genom sitt explosiva växtsätt vid god tillgång på vatten, värme och näring. Har lägre krav på jordart och gödslingsnivå än ärter och åkerböna. 70–80 dagar från sådd till blomning.

Vicia villosa
45–50 kg/ha, tkv 30 g

Även ekologiskt frö.

Luddvicker Baljväxt som används till grönfoder, grüngödsling eller mellangröda. Mindre fröstorlek, djupare rotsystem och bättre torktålighet än fodervicker. Snabb och kraftig återväxt. Bildar mycket grönmassa och ger smakligt foder. Frosttålig. God övervintring i Götaland vid sensommar sådd. Luddvicker har spädare grönmassa och lägre avkastning i första skörden än fodervicker. Tål torka och regn och är inte så utsatt för angrepp av duvor och vildsvin som ärt vid mognad. Kan sås tidig vår, sommar och höst.

Vicia pannonica
60 kg/ha Tkv 40 g

Ungersk Vicker Vitblommig vickersort med liknande växtsätt och användningsområde som luddvicker. Medeldjup huvudrot. Ungersk vicker har något bättre vinterhärdighet än luddvicker. Väletablerade kan plantorna tåla temperaturer ner till minus 18 grader. Vid höstsådd kommer plantan att växa tidigt på våren, redan vid 4 plusgrader vilket möjliggör tidig skörd. Fungerar bäst i kombination med andra grödor såsom Westerwoldiskt rajgräs, Grönråg, Purrhavre eller spannmål.

Gräs

Secale cereale
125 kg/ha, tkv 20–30 g

Även ekologiskt frö.
Osäker tillgång

Grönråg är förädlad för tät bestockning och hög avkastning av grönmassa men ej för spannmålsskörd. Bladrik typ av höstråg som används till bete samt mellan- och fånggröda. Kan betas under sommar och höst och skördas som ensilage i slutet av maj året därpå. Bra omväxlingsgröda i baljväxtrika växtföljder och på mulljordar. Odlas ofta i renbestånd av växtföljdsskäl. Marktäckningen är snabb och konkurrenskraften mot ogräs är god. Djuprotad. Går bra på de flesta jordarter och fungerar bättre än rajgräs på näringsfattiga, grova jordar och mulljordar. Mycket lång såperiod från mitten av maj till början av nov. Vid tidig höstsådd behöver grönråg betas eller putsas för att undvika snömögel under vintern.

Vallfrö – ettåriga

Baljväxter – storfröiga

Lolium multiflorum
var *italicum*
20–25 kg/ha, tkv 3,5 g

Italienskt rajgräs Används till både bete och slätter. Passar bra i vinterhagar och rastgårdar till nöt, men också som fånggröda. Snabb återväxt efter avslagning eller bete. Grunt rotsystem som gynnas av god tillgång på vatten och näring. Bra konkurrenskraft mot fleråriga vallogräs. Producerar endast bladskott under insäsningsåret. Egentligen ett flerårigt gräs men som vid normala svenska vinterförhållanden sällan övervintrar. I södra Götaland kan det dock övervintra bra 2–3 år av 10. Sådd april–aug.

Avena strigosa
75 kg/ha, tkv 22 g

Purrhavre Används som saneringsgröda, grönfoder, grüngödsling och bete. Störväxt gräs (upp till 160 cm) med snabb uppkomst. Används främst för att hämma frilevande nematoder (*Trichodorus* sp, *Pratylenchus* sp), som orsakar allvarliga skador på potatis och grönsaker på lätta jordar. Kan användas som foder med medelgod foderkvalitet. Torktåligt alternativ till de ettåriga rajgräsen. Återväxer inte och är lättare att bruka ner än rajgräsen. Frostkänslig, övervintrar inte. Sås i juli–sep på alla jordtyper, även lätta och sura jordar. Odlas som spannmål, såddjup 2–4 cm.

Sorghum bicolor
350 000 frö/ha

RGT Cambridge rödfröig, lågväxande.

Sorghum är en grupp sädeslag som odlas i stora delar av världen till mat och foder. Producerar rikligt med frön som uppskattas av fältviltet. Mognar tidigt och kan avkasta bra. Torktålig art som kräver mer värme än hirs. Efterfrågas främst till viltåkrar då de ger ett bra skydd för fältvilt. 100–120 cm hög. Trivs bäst i varma lägen i lättare jordar, sås i varm såbbädd när risken för frost är över. Radavstånd 75 cm. Odlas på samma sätt som majs. Såddjup 2–4 cm.

Sorghum sudanense
20–30 kg/ha, tkv 11 g

Piper. Sort med lågt innehåll av de ämnen som kan bilda blåsyra.

Sudangräs Används för markförbättring, sanering och som grüngödsling för att öka jordens organiska innehåll. Kan även användas som viltgröda och ensilage för nötkreatur, men passar inte hästar. Medelgod foderkvalitet. Snabbväxande, ettårigt, värmekrävande gräs som tål torka när den väl etablerats. Bäst lämpad upp till Mälardalen. Blir 1,5–2 m högt och bildar stor grönmassa och kraftigt rotsystem. Återväxer om 60–70 cm högt bestånd putsas ca 15 cm. Trivs på bördig, väl-dränerad, välgödslad jord. Det är viktigt att förutsättningarna för sudangräset är så bra som möjligt, eftersom den har svag konkurrens mot ogräs i tidigt skede. Svarar bra på kväve. Obesläktat med övriga lantbruksgrödor. Kan även användas som mulch (låt gräset ligga) och hindra ogräs. Sås i varm jord på 1–3 cm djup.

Baljväxter – storfröiga

Lolium multiflorum var westerwoldicum
20–30 kg/ha, tkv 4 g

Westerwoldiskt rajgräs Det vanligaste gräset i ettåriga grönfoder- och gröngödslingsblandningar. Passar bäst för ettåriga slåttervallar och som skyddsgröda för insådd vall. Utsädesmängd max 10 kg/ha vid insådd. Viktigt att putsa vallen flera gånger för att huvudgrödan inte konkurreras ut. Westerwoldiskt skjuter strån redan under insåningsåret. Mycket bra avbrottsgröda i ensidiga vallväxtföljder tack vare god konkurrenskraft mot fleråriga ogräs. Snabb uppkomst vid tillgång på vatten och återväxt efter avslagning. Lång tillväxtperiod under höst och vinter. Dör först vid minus 10–12°C. Effektiv kväveupptagare och marktäckare under hösten.

Kålväxter

Foderkålväxter används till gröngödsling, grönfoder, bete, viltgröda, strukturförbättrare och sanering. De gynnas av riklig tillgång på kväve, men är känsliga för markpackning, strukturskador och dålig dränering. Grödan bör inte återkomma mer än vart fjärde år i växtföljden på grund av växtföljdessjukdomar. Bortsett från foderkärl, sker etablering och tillväxt mycket snabbt vid god tillgång på vatten och dagstemperatur över 12–15°C. Under torra, kyliga och ogynnsamma förhållanden finns det däremot sällan skäl att så kålväxter. Så med angiven utsädesmängd för stora plantor med kraftigt, djupt rotsystem.

Kålväxtblandningar är bra omväxlingsgrödor i valldominerade växtföljder. De är utmärkta betes- och tillskottsgrödor för växande idisslare under sensommar/höst på grund av låg fiberhalt och hög halt av energi, protein och socker. Det är viktigt med försiktig tillvänjning till växande idisslare, vanligtvis en timme/dag i 7–10 dagar för optimal tillväxt. Växterna är mycket tacksamma för stora mängder stallgödsel. Bortsett från raps/baljväxtblandningen kräver de riklig tillgång på kväve. Hög foderkvalitet även vid stora kvävegivor.

Moderna foderrapsorter har god förmåga att återväxa flera gånger efter avbetning. Rovor, oljerättika och foderkärl ger bara en skörd utan återväxt. God frosttålig het ner till minus 10–12°C.

Alla foderkålväxterna kan naturligtvis också odlas i renbestånd. Lämplig såtid för blandningarna är 15 maj–15 juli. De bör inte sås för tidigt på säsongen, eftersom bladtillväxten hos kålväxterna stimuleras av kortare dagslängd. För att få stora plantor med djupa och kraftiga rotsystem bör foderkålväxter inte sås med högre utsädesmängd än angivet.

Brassica carinata
10 kg/ha, tkv 4,4 g

Sort: **Carbon**

Etiopisk kål används i Sverige främst som viltgröda men lämpar sig även mycket bra som fång- och mellangröda i växtföljder utan raps. Snabbetablerad och djuprotad art med lång vegetativperiod. Risken för fröbildning är liten. Producerar mycket grönmassa vid riklig tillgång på kväve. Känslig för klumprot. Frosttålig och konkurrenskraftig mot ogräs. Denna gröda kan man så långt in i juli månad i stora delar av landet, samt augusti i södra Sverige. och ändå få en bra etablering till hösten. Genom våra egna försök upplever vi att växten tenderar att fungera bäst på lerjordar samt etablerar sig bättre vid en senare sådd.

Vallfrö – ettåriga

Kålväxter

Brassica oleracea
Radsådd 4–5 kg/ha,
bredsådd 8 kg/ha,
tkv 4 g

Bombardier. Högvastande sort med viss motståndskraft mot klumprot.

Fodermärgkål Används till bete, viltgröda samt komplement till vall. Högvastande art med kraftig stjälk som innehåller en mærg med högt fodervärde. Ingen återväxt efter avbetning. Tål frost. Mycket torktålig tack vare djupt förgrenat rot-system. Sådd 15 maj–15 juni. Långsam tillväxt efter sådd. Känslig för ogräskonkurrens i tidigt stadium. Behöver gödslas rikligt för att växa bra. 150–180 dagar till full skörd.

Brassica napus
var *partim*
10 kg/ha, tkv 3–6 g

Foderraps Betesväxt för nöt, får samt viltgröda. Utmärkt betes- och tillväxtgröda för växande idisslare under sensommar och höst. Kålväxt med hög protein- och energihalt. Torktålig. Djup, kraftig pålrot. 50–80 dagar från sådd till avbetning. En eller två återväxtbetningar med ca 30 dagars mellanrum. Viktigt att vänja betesdjuren försiktigt vid raps som betesgröda. Sådd 15 maj–15 juli. Dubbel utsädesmängd till gröngödsling.

Camelina sativa
8 kg/ha, tkv ca 1 g

Oljedådra Används till viltåker, fågelfrö och oljeproduktion. Lämpar sig bra i mångfaldsblandningar. Djuprotad korsblommig art som odlas som raps och med samma plats i växtföljden. Bättre lämpad än andra kålväxter för odling på magra och näringsfattiga jordar. Känslig för klumprotssjuka.

Raphanus sativus
10–15 kg/ha, tkv 13 g

Cordoba, multiresistent. Används vid potatis och grönsaksodling. För sanering av nematoder* och fånggröda.

Mino Early. Strukturförbättrande sort med extra djup pålrot.

Standardsorter. Används som mellan- och fånggröda, samt till vilt.

Oljerättika Bra fång- och mellangröda för att fånga kväve och förbättra markstrukturen. Kan även användas till bete, ensilage, viltgröda, nematodsanering och marksanering. Lättdlad. Växer bäst på välgödslade bördiga jordar, gärna leror. Konkurrenskraftigt växtsätt. Djup, kraftig pålrot. Oljerättika kan angripas av klumprotssjuka, bör undvikas i växtföljd med kålväxter. Bra återväxt vid hög avslagning, 20–25 cm. Längre såperiod än andra kålväxter, 1 april–15 aug.

*Rotgallnematoderna *M. chitwoodi*, & *M. fallax* och betcystnematod *Heterodera* spp.

Kålväxter

Brassica rapa
5 kg/ha, tkv ~1 g

Samson är en vit cylinderformad sommarrova med röd nacke. Kan gödslas kraftigt. Lika andel blast och rova, mycket hög totalskörd. Måttligt frosttålig. 6 kg/ha, tkv 3 g

Massif är en grönskalig rund gul vinterrova. Hård och tål frost ngt bättre. 2–4 kg/ha, tkv 2,2 g

Rova Används som bete till får, nöt och vilt. Växer med två tredjedelar ovan jord och är därför lätta att beta. Både blast och knölar betas. Rovor har hög smältbarhet och energihalt. Väl utväxta påverkas de marginellt av torka. Sommarrovor har snabb och hög tillväxt, utvecklingstid 60–80 dagar. Vinterrovor har något lägre tillväxt och avkastning men står länge under vintern och ger därmed möjlighet till bete så länge djuren kan gräva i jorden. Svarar bra på kvävegödsling, klarar sig på låg grundgiva. Rovor sås från mitten av maj. Sommarrovan kan sås till och med mitten av juli. Vinterrovan har 120 dagars utvecklingstid. Sås senast mitten av juni.

Rova **Massif** på bilden.

Sinapis alba
10–12 kg/ha, tkv 3–8 g

Vitsenap Gröda som används som fånggröda och saneringsgröda mot betcyst-nematoden och även som bi- och viltväxt. Kan dessutom användas som komplementgröda till bete för får och nötkreatur. Bra växt att använda sig av i mångfaldsblandningar. Djupt förgrenat rotsystem ger bra jordstruktur. Passar bättre än oljerättika på magra torra jordar och vid sen sådd. Snabbt och konkurrenskraftigt växtsätt. Fröar lätt av sig. Vitsenap är mottaglig för klumprotsjuka och ska undvikas i växtföljder som innehåller kålväxter. Sådd 15 april–1 sep. Lättodlad.

Övriga ettåriga växter

*Fagopyrum
esculentum*
60 kg/ha, tkv 15–25 g
Även ekologiskt frö

Bovete Gammal kulturväxt med mångsidig användning som förfrukt, mellangröda och gröngödsling. Även till tröskning (glutenfri) och som insektsgröda. Snabbväxande och lättodlad. Obesläktad med andra nyttoväxter lantbruksväxter. Ger snabbt god marktäckning som hindrar etablering av ogräs. Trivs på varma, lätta jordar. Känslig för markpackning, bekämpningsmedel och frost. Kan sås sent, fram till 6 v före första frosten. Kort kultur, från sådd till blomning 6–7 v. Blommar i omgångar. Putsa före frömodnad för att undvika spillplanter i efterföljande radsådd gröda, t.ex sockerbeta. Såddjup ca 2 cm.

Borago officinalis
10–15 kg/ha, tkv 19 g

Gurkört Används som kryddväxt, gröngödsling, bi- och insektsväxt. Lättodlad art som är obesläktad med andra nyttoväxter. Passar bäst vid svag till måttlig gödsling på lättare, varmare jordar, som håller fukten bra. Väl etablerad har den god konkurrens-kraft mot ogräs. Inte vinterhärdig, men kan ge kraftig självsådd. Sådd april–juni. Så djup 2–3 cm.

Vallfrö – ettåriga

Övriga ettåriga växter

Cannabis sativa
25–30 kg/ha, tkv 11–18 g

Hampa används till fiber, frö, vilt och energi. Högväxt och konkurrenskraftig mot ogräs vilket gör att den är bra som ogräshämmande gröda i växtföljden. Det finns speciella sorter beroende på om de ska användas till fiber, olja eller strö. I viltremisser används oftast fiberhampa då den är stadigare och står bättre längre in på senhösten/vintern. Odlas i renbestånd. Passar bra på mulljord. Hampa kräver mycket kvävegödsling för att uppnå sin fulla potential. Viktigt: Odling av hampa regleras av omfattande bestämmelser. Se Jordbruksverket. Hampa är beställningsvara.

Phacelia tanacetifolia
10–15 kg/ha, tkv 1,8–2 g

Även ekologiskt frö.

Honungsört Används som mellangröda och i mångfaldsblandningar. Bin och humlors favoritväxt. Obesläktad med andra nyttoväxter. Framför allt användbar för att förhindra växtnärläckage efter skörd eller halvträda. Odlas där det är värdefullt med snabb plantetablering. Kan sås tidigt och fram till mitten av aug. Har inga speciella krav på jordmån. Kort kultur, 6–7 v till blomning. Putsa före frömognad för att undvika eventuella spillplantor. Mörkergroende. Sådjup 2–3 cm.

Helianthus tuberosus
25 kg/ha, tkv 2,7–4g

Jordärtskocka Används traditionellt som grönsaks- och viltgröda men går även att användas till nöt och får som helfoder eller bete. Växten blir ofta över två meter hög. Blasten fungerar då som ett bra bete för vilt eller erbjuder bra skydd tidigt på säsongen åt fältviltet. De potatislika, oregelbundna knölna ger föda till klövviltet länge. Snabbvuxen och lättodlad. Växer på de flesta jordarter. Odlas ungefär som potatis. Bör sättas om vartannat/tredje år.

Malva sylvestris
6–8 kg/ha, tkv 8 g

Rödmalva Högvuxen ört för mångfaldsytter och viltremisser. Attraktiv robust insektsväxt som blommar till frost. Fin tillsammans med solrosor. Art med djupa rötter. Växer bra på de flesta jordar men trivs inte på vattensjuk mark. Lättodlad. Radavstånd 50 cm. Sådjup 2–4 cm.

Övriga ettåriga växter

Zea mays
90 000 frö/ha

Alyxx, eller motsvarande sort. Tidig, något lägre sort av kärnmajs med grov stam som gör att den inte viker sig så lätt. Torktålig växt som står bra och ger ett bra skydd. Säljs i hel fp =50 000 frö.

Sockermajs. Vi har flertalet olika sorter sockermajs för humankonsumtion men som även är populära att använda i fasanremsor om man även vill kunna äta lite själv. Se vår grönsaks-katalog.

Majs Högväxande C4-växt inom grässläktet. Det finns sorter för tröskning, ensilering samt sockermajs för direkt humankonsumtion. Används även som skydd till fältvilt. Majs är en tålig och frisk kultur som gynnas av värme och relativt lätta jordar. Ställer stora krav på ogräsbekämpning eftersom radavstånden är stora.

Linum usitatissimum
55–65 kg/ha, tkv 6–7 g

Även ekologiskt utsäde.

Oljelin Används för oljeframställning och i mångfaldsåkrar. Oljelin har förgrenad blomställning och ger hög skörd av oljehaltiga frön. Höjd ca 80 cm. Vita eller blå blommor. Växer bäst på måttligt bördiga, vattenhållande jordar. Sen mognad kalla år. Svag konkurrenskraft mot ogräs.

Helianthus annuus

Solros För information kring solrosor läs sidan 42, mer information om solrosor till snitt finns på sidan 71 i Grönsakskatalogen.

Linum usitatissimum
120–140 kg/ha, tkv 5–6 g

Endast ekologiskt frö.

Spånadslin Spånadsväxt. Linsorter förädlade avseende fiberinnehåll, tidighet, sjukdomsresisten mm. Vita eller blå blommor. Går bäst på måttligt bördiga, vattenhållande jordar.

Slåttervall till dikor

Efter flera år med oförutsägbart väder har behovet av att säkra grovfoderproduktionen blivit allt mer påtagligt. För att möta ett mer oförutsägbart klimat krävs vallar som tål torka och är uthålliga. Torktåliga arter som blåusern och hundäxing är båda goda alternativ. De har blivit allt vanligare runtom i landet. Dessa kan bidra till en stabilare avkastning även under torra år, förutsatt att dessa skördas i tid för att maximera fodervärdet och bibehålla återväxtförmågan.

Artrika blandningar är ett annat intressant koncept. Genom att kombinera flera arter i blandningen är det lättare att skapa en mer robust vall som bättre står emot variationer i nederbörd, dagstemperatur, dränering och jordart. Produktionen blir pålitligare och gården klarar klimatförändringarna bättre. Speciellt viktigt är det för djur som äter stora mängder grovfoder hela året. Efter de senaste årens stora problem med bra valletablering i torkans spår är det många som funderar på mer långliggande vallar. Dessa blandningar bidrar dessutom till ökad biologisk mångfald vilket gynnar pollinatörer.

På nästa sida finns flera blandningsförslag lämpliga för vallar som ska ligga längre än tre år. Vissa blandningsförslag kräver lite större ytor för att det skall matcha med förpackningsstorlekarna.

Allt frö säljs och levereras i renvara

BLANDNINGSFÖRSLAG 2026

Artrika

Köttraser behöver ett balanserat foder som håller dem i lagom hull. Det får inte vara för kraftigt vilket kan öka risken för kalvningsproblem, och inte heller för magert då svaga kor ger mindre mjölk, föder svagare kalvar samt sänker fruktsamhet inför nästa dräktighet. Foderstaten ska vara välplanerad med ett grovfoder som bas och därefter kompletteras med mer energi- samt proteinrikt foder, se ettåriga foderblandningar.

Örter har ett allt större fokus i moderna foderblandningar. Vissa arter bidrar till ökad parasitresistensen och ger fodret bättre smaklighet och där igenom högre tillväxt. Dessutom gynnar örterna diversitet och ger bättre markbarighet.

Dikoblandning 2

Artrik blandning för bördigare jord, i norra Sverige eller på kalla jordar i övriga landet. Medelhög produktivitet. Lämpar sig för två skördar och 3–6 årig liggtid.

Rödklöver 2 kg, Vitklöver 2 kg, Kärtingtand 2 kg, Alsikeklöver 1 kg, Timotej tidig 3 kg, Timotej sen 3 kg, Ängssvingel 5 kg, Rörsvingel 5 kg, Cikoria 1 kg, Kummin 1 kg
Totalt 25 kg/ha

Dikoblandning – Afina

Mångsidig och artrik blandning med mycket timotej. Den lämpar sig för 3–6 årig vall samt 2–3 skördar. Passar dig som önskar en stabil långliggande vall med jämn avkastning över flera säsonger. Den tidiga timotejen ger en snabb vårstart och en tidig första skörd medan den sena timotej-sorten bidrar till ökad uthållighet och god återväxt under säsongen. Örterna förbättrar smakligheten, foderkvaliteten samt ökar vallens motståndskraft. Trivs bäst på bördiga jordar. Fungerar på mullhaltiga lerjordar med god dränering men med lägre gödselgiva för att bibehålla artbalansen. Särskilt lämpad för Mälardalen och söderut.

Rödklöver 2 kg, Vitklöver 2 kg, Kärtingtand 2 kg, Blålusern 3 kg, Timotej tidig 2,5 kg, Timotej sen 5 kg, Ängssvingel 5 kg, Engelskt rajgräs 5 kg, Kummin 1 kg, Cikoria 1 kg, Svartkämpar 0,5 kg
Totalt 30 kg/ha

Svartkämpar

Dikoblandning 4

Mycket artrik, långliggande blandning. Lämpar sig där produktiviteten inte är den viktigaste egenskapen utan man önskar sig en blandning som kan leverera under varierande förutsättningar. En relativt hög andel trampåliga och lågväxande arter gör den även lämplig till efterbete.

Rödklöver 1 kg, Vitklöver 1 kg, Blålusern 1 kg, Kärtingtand 1 kg, Alsikeklöver 1 kg, Esparsett 1 kg, Timotej, sen 6 kg, Ängssvingel 3 kg, Engelskt rajgräs 3 kg, Hundäxing 1 kg, Ängsgröe 1 kg, Rörsvingel 1 kg, Rödsvingel 1 kg, Cikoria 0,5 kg, Kummin 1 kg, Pimpnell 0,5 kg, Svartkämpar 1 kg
Totalt 25 kg/ha

Dikoblandning 16

Rörsvingelblandning för mullrika, blöta jordar. Högavkastande och kräver god tillgång på kvävegödsel för att utvecklas väl.

Vitklöver storbladig 2 kg, Timotej 10 kg, Rörsvingel 15 kg
Totalt 27 kg/ha

Torktåliga utan blålusern

Dikoblandning 5

Traditionell typ av blandning men med högre rödklöverandel, en mer torktålig rödklöver-sort och hundäxing, 3–4 årig vall. Lämpar sig för hela landet.

Rödklöver Rozeta 6 kg, Timotej, tidig 10 kg, Ängssvingel 5 kg, Hundäxing 3 kg
Totalt 24 kg/ha

Dikoblandning 6

Kärtingtandsblandning för hö eller ensilage. Hög baljväxtandel och lämpar sig därför bra i ekologisk odling då behovet av extern näringstillförsel är begränsad. Långliggande blandning.

Rödklöver, diploid 1 kg, Humlelusern 1 kg, Kärtingtand 7,5 kg, Timotej, sen 8,5 kg, Ängssvingel 4 kg, Kummin 1 kg
Totalt 23 kg/ha

Dikoblandning 7

Holländsk rörsvingelblandning för bördiga jordar och riklig näringstillförsel. Otroligt högproduktiv. Medellång liggtid.

Rödklöver 6 kg, Vitklöver 3 kg, Engelskt rajgräs, diploid 10 kg, Rörsvingel 40 kg
Totalt 59 kg/ha

Med blålusern

Blålusern trivs på lätta jordar med pH över 6.

Dikoblandning 8

Lusernvall med rödklöver för slätter/återväxtbete. Högavkastande och mångsidig med hög baljväxtandel. 3–4 årig vall.

Rödklöver 2,5 kg, Blålusern 7,5 kg, Timotej, tidig 7 kg, Ängssvingel 3 kg, Engelskt rajgräs 3 kg, Hundäxing 2 kg
Totalt 25 kg/ha

Dikoblandning 9

Lusernvall med rödklöver passar torra jordar där timotej inte fungerar. Hög baljväxtandel gör denna blandning lämplig för ekologiskt omställd mark.

Rödklöver 2 kg, Blålusern 8 kg, Ängssvingel 6 kg, Hundäxing 4 kg
Totalt 20 kg/ha

Dikoblandning 10

Relativt torktålig Lusernblandning utan rödklöver för 3–6-årig vall. Högavkastande blandning men ej för de värst torkutsatta lägena. Vid torr jord kan timotej minska eller uteslutas och istället öka blålusern samt lägga till rödklöver för att bättra på kvävefixeringen.

Blålusern 10 kg, Timotej 7,5 kg, Ängssvingel 5 kg, Hundäxing 2,5 kg
Totalt 25 kg/ha

Dikoblandning 11

Mångsidig blandning för slätter och intensivt återväxtbete, 4–6-årig vall. Lämpar sig bäst för södra delarna av landet.

Rödklöver 3 kg, Vitklöver storbladig 1,5 kg, Vitklöver småbladig 1,5 kg, Timotej tidig 8 kg, Ängssvingel 2,5 kg, Engelskt rajgräs 5 kg, Ängsgröe 2,5 kg
Totalt 26 kg/ha

Dikoblandning 13

Klöver/lusernblandning för slätter/återväxtbete i 3–4-åriga vallar på torrare jordar.

Rödklöver 3 kg, Vitklöver 2 kg, Blålusern 3 kg, Timotej tidig 5 kg, Ängssvingel 5 kg, Engelsk rajgräs 5 kg, Hundäxing 2 kg, Svartkämpar 1 kg
Totalt 25 kg/ha

Dikoblandning 14

Kärtingtandsblandning för slätter och bete lämpad för större delen av landet. Långliggande blandning.

Rödklöver 1 kg, Vitklöver 1 kg, Kärtingtand 7 kg, Timotej, sen 8 kg, Ängssvingel 4 kg, Ängsgröe 2 kg, Rödsvingel 1 kg
Totalt 24 kg/ha

Allt frö säljs och levereras i renvara

Slåttervall till mjölkkor

Ett högkvalitativt grovfoder är avgörande för hög mjölkproduktion och god kohälsa. Fodrets proteinnivå, fiber- och mineralinnehåll påverkas av både jordart och jordmån, liksom av artsammansättning och skördetidpunkt där jordarten styr markens näringsförråd och jordmånen hur lätt växterna kan ta upp det. Tekniken kring skörden är minst lika viktig för att bevara kvalitén i fodret. Ett väl sammansatt grovfoder kan sänka kostnader, öka avkastningen och säkra fodertillgången i ett osäkert klimat. Ett steg framåt är att välja torktåliga sorter och artrika blandningar som stärker vallens uthållighet i ett klimat med större vädervariationer. Därför är det viktigt att noga tänka igenom samt vara kritisk till vilka arter och sorter som funkar för just din produktionstyp.

BLANDNINGSFÖRSLAG 2026

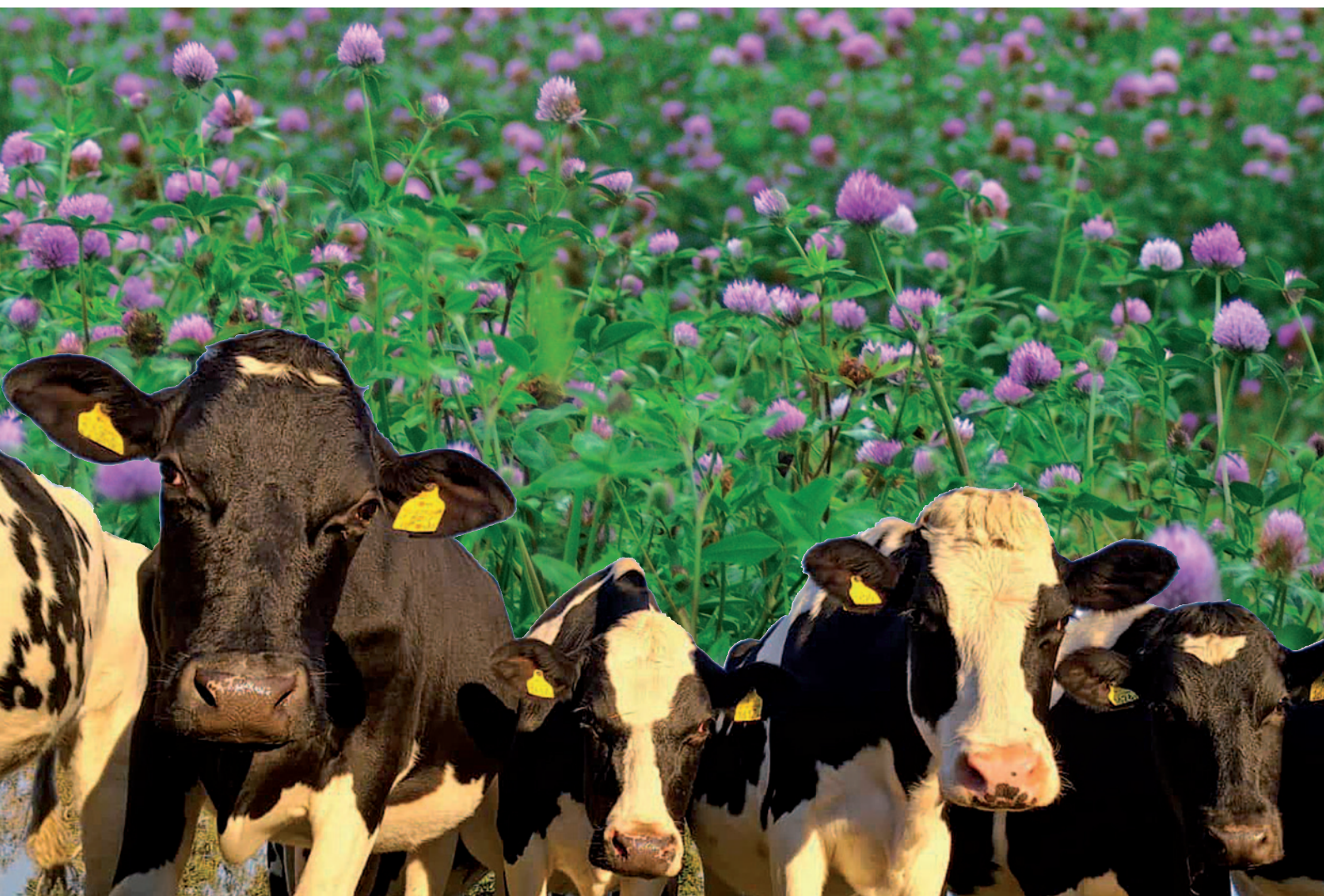
Intensiva Produktionsvallar, 3–4 år

Detta är vallar som ger hög avkastning och energirikt foder redan första året. Blandningen innehåller snabbväxande gräsarter, till exempel engelskt rajgräs, och baljväxter som höjer proteinhalten och smakligheten. Den stora andelen kortlivade, energirika arter gör att vallen kan skördas hårt och ge hög mjölkproduktion, men den kräver noggrann gödsling och skötsel för att behålla kvaliteten. Syftet är att maximera energiintaget och mjölkproduktionen under en kort period där snabb tillväxt och hög smältbarhet prioriteras. Rörsvingel ger flerårig stabilitet och möjlighet till flera skördar över tid, medan rajsvingel etablerar sig snabbt och ger intensiv produktion, vilket kan ge fler skördar på kort sikt.

Mjök 1

Rödklöver/lusernblandning som tål varierade förhållanden för södra Sverige upp till Mälardalen. Relativt låg baljväxtandel gör den mindre lämpad för ekologisk odling men ger hög tillväxt vid god tillgång på kväve.

Rödklöver 2 kg, Blålusern 4 kg
 Timotej 10 kg, Ängssvingel 3 kg
 Engelskt rajgräs 3 kg
 Rörsvingel/Rajsvingel 3 kg
Totalt 25 kg/ha

Allt frö säljs och levereras i renvara

Mjolk 2

Holländsk inspirerat rörsvingelblandning för bördiga jordar och riklig näringstillförelse, 3–6-årig vall, lämpad för södra Sverige upp till Mälardalen.

Rödsklöver 6 kg, Vitklöver 3 kg
Engelskt rajgräs diploid 10 kg
Rörsvingel/Rajsvingel 40 kg

Totalt 59 kg/ha

Artrika Produktionsvallar, 5–6 år

Detta är artrika vallar som består av 5–10 arter av gräs, baljväxter och örter, ger foder med hög foderkvalitet och god smaklighet under flera år. Artrika blandningar ger stabil protein- och energiproduktion, ökar smältbarheten och stimulerar korna att äta mer vilket i sin tur maximerar energiintaget. Baljväxter och örter har tunnare cellväggar än gräs. Det bidrar till att fodret lättare bryts ner och näringsämnen blir mer tillgängliga. Fler arter konkurrerar dessutom med ogräs och gör att vallen tål klimatvariationer bättre. Artrika vallar kombinerar hög produktion, bättre foder och långsiktig stabilitet vilket gör dem lönsamma och pålitliga för mjölkproduktion. Lämpligt för både ekologisk och konventionell odling, samt anpassat till varierande klimat och jordarter.

Mjolk 3

Ett grundrecept för en artrik blandning som ger ett energirikt foder och en uthållig produktion. Lämpad för södra Sverige upp till Mälardalen.

Rödsklöver 5 kg, Vitklöver 1,5 kg,
Blålusern 1,5 kg, Timotej, tidig 10 kg,
Ängssvingel 2,5 kg,
Engelskt rajgräs tetraploid 2,5 kg,
Käringtand 0,5 kg, Cikoria 0,5 kg,
Kummin 0,5 kg

Totalt 24,5 kg/ha

Mjolk 4

Rörsvingelblandning som lämpar sig både i norra och södra Sverige, oavsett om marken är torr eller fukthållande. Långliggande 3–7 årig vall, som passar extra bra för hackat ensilage i plansilo.

Rödsklöver 2 kg, Blålusern 4 kg,
Timotej 6 kg, Rörsvingel 6 kg,
Käringtand 1 kg, Cikoria 1 kg,
Kummin 1 kg

Totalt 21 kg/ha

Käringtand

Mjolk 5

Passar både slåtter och återväxtbete. Det är en blandning med god tillväxt vid bra näringstillgång. Den är lämplig för rundbalar, anpassad för södra Sverige och upp till Mälardalen.

Rödsklöver 2 kg, Vitklöver 1 kg,
Timotej 5 kg, Ängssvingel 3 kg,
Engelskt rajgräs 6 kg, Cikoria 1 kg,
Kummin 1 kg

Totalt 23 kg/ha

Mjolk 6

Denna passar både slåtter och återväxtbete. Lämpad för södra Sverige, men om Engelskt rajgräs byts ut mot Rörsvingel fungerar den i hela landet.

Rödsklöver 2 kg, Vitklöver 1,5 kg,
Blålusern 2 kg, Käringtand 0,5 kg,
Timotej, tidig 10 kg, Ängssvingel 4 kg,
Engelskt rajgräs 2 kg,
Cikoria 0,5 kg, Kummin 0,5 kg,
Pimpernell 0,5 kg, Svartkämpar 0,5 kg,
Prästkrage 0,1 kg

Totalt 24,1 kg/ha

Inspirerande recept

Torktåliga utan blålusern

Mjolk 7

Traditionell typ av blandning, men med högre rödsklöverandel. En mer torktålig rödsklöversort och hundäxing, 3–4 årig vall.

Rödsklöver Rozeta 5 kg,
Timotej, tidig 10 kg, Ängssvingel 2,5 kg,
Engelskt rajgräs 2,5 kg,
Hundäxing 2,5 kg,

Totalt 25 kg/ha

Torktåliga med blålusern

och rödsklöver

Mjolk 8

Vinterhärdig blandning med blålusern och rörsvingel, för varierande jordar. Lämpar sig för hela landet. Gynnas av god näringsstillförelse.

Rödsklöver 3 kg, Vitklöver 1 kg,
Blålusern 3 kg, Timotej 10 kg,
Ängssvingel 4 kg, Rörsvingel 3 kg

Totalt 24 kg/ha

Mjolk 9

Härdig lusernvall för torra jordar i hela landet. Långliggande blandning som även lämpar sig för ekologisk odling.

Rödsklöver 1 kg, Blålusern 6 kg,
Käringtand 2 kg, Timotej, tidig 7 kg,
Ängssvingel 4 kg, Hundäxing 4 kg

Totalt 24 kg/ha

Mjolk 10

Rödsklöver/lusernblandning för de flesta jordarter. Passar södra Sverige, men ersätts det engelska rajgräset med rörsvingel fungerar den i hela landet.

Rödsklöver 3 kg, Vitklöver 1 kg,
Blålusern 6 kg, Timotej 10 kg,
Ängssvingel 2,5 kg,
Engelskt rajgräs 2,5 kg

Totalt 25 kg/ha

Mjolk 11

Mycket torktålig vall med rödsklöver och blålusern. Lämpad för hela landet, även ekologisk odling. Kräver måttlig gödsling.

Rödsklöver 2 kg, Blålusern 8 kg,
Ängssvingel 6 kg, Hundäxing 4 kg

Totalt 20 kg/ha

Mjolk 12

Blålusern/rödsklöverblandning med hög baljväxtandel för södra Sverige. Lämpar sig även för ekologisk odling.

Rödsklöver 2 kg, Blålusern 10 kg,
Timotej 6 kg, Ängssvingel 3 kg,
Engelskt rajgräs 3 kg

Totalt 24 kg/ha

Mjolk 13

Blålusernblandning med rörsvingel. Högproduktiv vid god näringstillgång.

Rödsklöver 2 kg, Blålusern 5 kg,
Timotej 7 kg, Rörsvingel 7 kg

Totalt 21 kg/ha

Torktåliga med blålusern, men utan rödsklöver

Mjolk 14

Lusernblandning för södra Sverige. Lämpar sig bra på klövertrötta jordar och som ett långliggande alternativ.

Blålusern 6,5 kg, Timotej 10 kg,
Ängssvingel 2,5 kg,
Engelskt rajgräs 2,5 kg,
Rörsvingel 2,5 kg

Totalt 24 kg/ha

Mjolk 15

Lusernblandning med rörsvingel för torra jordar. Lämpar sig väl för ekologisk odling.

Blålusern 10 kg, Rörsvingel 5 kg,
Hundäxing 5 kg

Totalt 20 kg/ha

Mjolk 16

Lusernblandning med hög lusernandel, 60 procent. För de riktigt torra jordarna, ekologisk odling, och där proteinhalten i fodret är extra viktigt.

Blålusern 14 kg, Timotej, tidig 5 kg,
Hundäxing 5 kg

Totalt 24 kg/ha

Allt frö säljs och levereras i renvara

Betesvallar för mjölk- och dikor

Betesvallar är viktigt för både kött- och mjölkproduktion. Val av blandning och arbetssätt påverkar djurhälsa och foderkvalitet. Genom att anpassa fröblandningen efter jordart och mål kan du stärka vallens tillväxt, förbättra konkurrensen mot ogräs, höja smakligheten och skapa ett mer hållbart bete.

Här presenteras blandningsförslag för både korta, högproduktiva vallår (2–3 år), och mer uthålliga vallår (3–6 år). Blandningarna innehåller olika proportioner av gräs, baljväxter och örter för att möta specifika behov, såsom hög foderproduktion, torktålighet eller näringsrikt foder till kalvande dikor och mjölkkor.

BLANDNINGSFÖRSLAG 2026

Betesvall mjölkkor, 2–3-åriga växtföljdsvallar Bete mjölkko 1

Lätt att etablera och med stark konkurrenskraft mot ogräs. Högproduktiv betesvall, men ska inte betas för hårt i slutet av säsongen. För södra Sverige upp till Mälardalen. Den ger hög avkastning.

Vitklöver 5 kg,
Engelskt rajgräs, tetraploid 12 kg,
Engelskt rajgräs, diploid 8 kg,
Timotej 2,5 kg, Ängssvingel 2,5 kg
Totalt 30 kg/ha

Bete mjölkko 2

(Engelsk Fröblandning 4)

Betestålig, slitstark blandning som passar bra till både kontinuerlig betning och rotationsbete. För södra Sverige upp till Mälardalen.

Vitklöver 3 kg,
Engelskt rajgräs, diploid 15 kg,
Ängsgröe 5 kg,
Svartkämpar 2 kg
Totalt 25 kg/ha

Bete mjölkko 3

Betesblandning med lägre rajgräsandel och större inslag av timotej och ängssvingel. Smaklig men något mindre tålig mot tramp jämfört med blandningar med högre andel Engelskt rajgräs. För södra Sverige upp till Mälardalen.

Vitklöver 4 kg,
Engelskt rajgräs 8 kg,
Timotej, tidig 6 kg,
Ängssvingel 5 kg
Totalt 23 kg/ha

Bete mjölkko 4

Betesblandning med högre andel örter och baljväxter.

Rödklöver 2 kg, Vitklöver 2 kg,
Cikoria 1 kg, Kummin 1 kg,
Engelskt rajgräs 10 kg,
Timotej 5 kg, Ängssvingel 3 kg
Totalt 24 kg/ha

Uthålliga betesvallar, 3–6-åriga betesvallar

Följande betesblandningar fungerar för både mjölk- och dikor. Det går att minska andelen eng. rajgräs till förmån för mer språknlösa gräsarter.

Bete diko 2

Uthållig betesvall för norra Sverige och kalla lägen i södra Sverige.

Vitklöver 3 kg, Käringtand 3 kg,
Timotej, sen 5 kg, Ängssvingel 5 kg,
Ängsgröe 5 kg, Rödsvingel 5 kg,
Totalt 26 kg/ha

Bete diko 6

Ettårig förslag för dikor i vinterrasthage. Passar marker med högt näringsinnehåll. En putsning eller skörd på sensommaren behövs ofta för att minska överskottsning och hålla vallen i balans.

Italienskt rajgräs 35 kg/ha
Totalt 35 kg/ha

Bete mjölkko 7

Bred blandning för varierande jordar och förhållanden med högre andel baljväxter och örter.

Rödklöver 2 kg, Vitklöver 3 kg,
Käringtand 1 kg, Svartkämpar 1 kg,
Engelskt rajgräs 8 kg, Timotej 3 kg,
Ängssvingel 2 kg, Ängsgröe 4 kg,
Rödsvingel 3 kg
Totalt 27 kg/ha

Bete mjölkko 8

Betesblandning med både klöver och blålusern.

Rödklöver 2 kg, Vitklöver 2 kg,
Blålusern 3 kg, Cikoria 0,5 kg,
Svartkämpar 0,5 kg,
Engelskt rajgräs 10 kg,
Timotej 3 kg, Ängssvingel 3 kg,
Ängsgröe 2 kg, Rödsvingel 2 kg
Totalt 28 kg/ha

Bete mjölkko 9

Torktålig blandning för varierande jordar.

Rödklöver 2 kg, Blålusern 4 kg,
Svartkämpar 1 kg,
Engelskt rajgräs, diploid 10 kg,
Hundäxing 3 kg, Rödsvingel 3 kg,
Ängsgröe 3 kg
Totalt 25 kg/ha

Bete mjölkko 10

Gräsrik blandning för fuktigare, kallare jordar.

Vitklöver 3 kg,
Engelskt rajgräs, diploid 5 kg,
Timotej 5 kg, Ängssvingel 7 kg,
Ängsgröe 2,5 kg, Rödsvingel 2,5 kg
Totalt 25 kg/ha

Rödklöver

bete • mjölk/diko • INSPIRATION

Allt frö säljs och levereras i renvara

Ettåriga betes- och foderblandningar

Ettåriga vallväxter och grönfoderväxter kan odlas i blandning som ger användbara beten. De är effektiva och ökar flexibiliteten i betesstrategin. De är bra alternativ till spannmål och ärter som insåningsgrödor för vallsådd och kan bidra till att sprida risker vid varierande väder. Odlade utan insåningsgröda ger de ett välkommet avbrott i växtföljden på gårdar med mycket vall. Betena passar lika bra som kompletterande bete under torra perioder som för intensivt rotationsbete. Kålväxter och vicker som tillskott i blandningen ger ett högre näringsinnehåll men också ett smakligare bete. Många av de ettåriga fodergrödorna har också en riklig blomning med stark attraktionskraft på insekter.

En välplanerad och genomförd foderproduktion ger foder av god kvalitet förbättrar både kornas hälsa och ökar produktion. Använd de ettåriga foderblandningarna som tillägg till övrigt vallfoder och för att utnyttja åkerarealen på bästa sätt. Blandningarna innehåller mer baljväxter och energirika grödor som balanserar fiber, protein och energi vilket stärker vohälsan och ökar avkastningen. För köttkor kan de användas som enda foder eller som komplement vid svagare skördar och även vid efterbete om baljväxtandelen minskas. Timotej ger tuggfiber, klöver ger protein och energi, medan fodermärgkål, fodervicker, foderraps och rova tillför smaklighet, protein och energi samt förlänger betessäsongen. På ekologiska gårdar ger baljväxtriå, ettåriga grödor en möjlighet att föra in mer kväve i systemet och ger då ett välbehövligt avbrott för klövertrötta vallar.

BLANDNINGSFÖRSLAG 2026

Vickerblandning som insåningsgröda

Vickerblandning
Skörd ca 70 dagar efter sådd. Mycket hög avkastning vid god tillgång på vatten och näring. Modifiera blandning efter önskad baljväxtandel och proteinhalt. Förslag hög respektive låg baljväxtandel.

Fodervicker 50 kg,
Korn/havre/vete/purrhavre 50 kg
eller Fodervicker 25 kg,
Korn/havre/vete 120 kg
Totalt 100–145 kg/ha

Vickerblandningar som inte används som insåningsgrödor

Täta, konkurrensstarka blandningar med snabb återväxt och som oftast används till flera skördar eller avbetningar. Används även som mellangrödor eller till grüngödsling.

Vickerblandning 5

Förstaskörden till slätter och återväxten till slätter eller bete.

Fodervicker 50 kg
Westervoldiskt rajgräs 20 kg
Totalt 70 kg/ha

Vickerblandning 6

Torktålig blandning med snabb återväxt till ensilage eller bete.

Fodervicker 35 kg, Luddvicker 10 kg,
Westervoldiskt rajgräs 15 kg
Foderraps 3 kg
Totalt 63 kg/h

Landsbergsblandning

Landsbergsblandning är en klassisk tysk blandning med god marktäckning över vintern, mest avsedd för jordförbättring och grüngödsling, men även till ensilage och bete. Lättetablerad blandning med god torktålighet och bra konkurrensförmåga mot ogräs. Den har hög baljväxtandel och sommartillväxt. Blandningen passar till högavkastande mjölkkor eller till tillväxt-intensiva ungdjur när baljväxtandel och sommartillväxt är hög. Ökas gräsandelen i förhållande till baljväxter, är det en bättre tillväxt i blandningen under höst och vinter och den passar också bättre till sinkor, dikor och ungdjur.

Luddvicker 30 kg, Blodklöver 10 kg,
Italienskt rajgräs 10 kg
Totalt 50 kg/ha

Ettåriga klöver/gräsvallar

Lättetablerade småfröiga arter med allsidig användning som ensilage, bete och grüngödsling. Tål avslagning, bete och putsning vilket underlättar ogräsbekämpningen.

Ettårig klöver/gräsblandning 1

Hög baljväxtandel och mycket bra förfruktvärde och fodervärde. Högre mängd blodklöver ger bättre torktålighet.

Doftklöver 5–10 kg, Blodklöver 10–15 kg
Italienskt rajgräs 10 kg
Totalt 30 kg/ha

Ettårig klöver/gräsblandning 3

Med mer gräs blir blandningen lättare att ensilera och betestålighet ökar.

Doftklöver 5 kg, Blodklöver 5 kg,
Westervoldiskt rajgräs 10 kg,
Italienskt rajgräs 10 kg
Totalt 30 kg/ha

Ettårig klöver/gräsblandning 4

Används på mulljordar och blöta jordar. Kan ge mycket höga skördar i ettåriga vallar med god tillgång på kväve och vatten. God konkurrenskraft mot kvickrot på mulljord.

Doftklöver 5 kg,
Westervoldiskt rajgräs 15 kg,
Italienskt rajgräs 15 kg
Totalt 35 kg/ha

Grönrågsblandningar

Blandningarna ger ett snabbt och näringsrikt foder som kan användas till ensilage och bete. Sådd från mitten av maj till september. Bra ogräskonkurrerande förmåga och det kan gå bra där andra arter ofta har svårt att trivas som jordar med lågt pH-värde, grova jordar och mulljordar.

Grönrågsblandning 1

Betesblandning för sådd under maj–juni. Bete från juli till sen höst. Eventuellt bete även tidig vår följd av en ensilageskörd i maj.

Grönråg 100 kg,
Italienskt rajgräs 15 kg
Totalt 115 kg/ha

Grönrågsblandning 2

Används mest för helsädesensilage och mellangröda. Tidigt sådd även till bete. Oftast sådd i augusti–september.

Grönråg 60 kg
Luddvicker 25 kg
Totalt 85 kg/ha

Blodklöver

Allt frö säljs och levereras i renvara

Kålväxtblandningar

Kålväxtblandningar är utmärkta omväxlingsgrödor i valldominerade växtföljder och lämpar sig på klövertrötta marker. De uppskattas av nötkreatur eftersom blandningarna ökar fodrets smaklighet och energiinnehåll. Blandningarna är utmärkta betes- och tillskottsgrödor för växande idisslare under sensommar/höst tack vare låg fiberhalt och högt innehåll av energi, protein och socker. Det är viktigt att successivt vänja djuren till kålväxtblandningen. Lämpligt att öka betestid med en timme/dag i 7–10 dagar för optimal tillväxt. Stora mängder stallgödning ger god avkastning. Kålväxtblandningarna kräver riklig tillgång på kväve med undantag för raps/baljväxtblandningen. Foderkvaliteten är hög även vid stora kvävegivor.

Mjolk – Gullan

Lättsmält, energi- och proteinrik blandning, stimulerar foderintaget och gynnar mjölkproduktionen. Den höga smältbarheten gör blandningen särskilt lämplig för högavkastande mjölkkor med högt näringsbehov. Blandningen är ett komplement till ett traditionellt fiberrikt ensilage (blandningen lämpar sig också till sinkor eller ungdjur). I en helfoderblandning ger ensilaget struktur och längre tuggtid medan Mjolk – Gullan tillför energi och lättillgängligt protein, vilket krävs för att hålla en hög mjölkproduktion. Kombinationen ger en helfoderblandning för god vomhälsa. Mjolk – Gullan ska inte användas som enda foder. Den sås tidigt i välarbetad, fuktig jord. Lämpar sig för planskörd till ensilage eller som inblandning i mixfoder, inte för bete.

Fodermärgkål 5 kg, Fodervicker 10 kg, Blodklöver 5 kg, Rödklöver 5 kg, Italienskt rajgräs 10 kg
Totalt: 35 kg/ha

Foderrapsblandning

Torktålig. Ger en avbetning 50–70 dagar efter sådd och ytterligare 1–2 avbetningar med 25–30 dagars mellanrum. Rajgräset kan därefter betas under sen höst och vinter vid behov.

Foderraps 6 kg,
Italienskt rajgräs 10 kg,
Honungsört 1 kg
Totalt 17 kg/ha

Sommarrovablandning

Högre krav på nederbörd och/eller vattenhållande jord än Foderrapsblandningen. Avsedd för en avbetning utan återväxt efter ca 70–90 dagar. Lång betesperiod tills temperaturen ligger under noll hela dygnet. Svarar bra på riklig kvävegödsling.

Foderraps 2 kg,
Sommarrova 4 kg
Totalt 6 kg/ha

Vinterrovablandning

Frosttåligt bete som ger bra fodervariation till får och nöt under vinterhalvåret. Bra viltbete under vinter och tidig vår. En avbetning utan återväxt efter ca 120–150 dagar. Långsam etablering och ogräskänslig efter sådd. Viktigt med flera ogräsharvningar med falsk såbbädd före sådd i andra halvan av maj till början av juni. Blandningen kan dessutom användas som stödbete för mjölkkvigor som går ute under vinterhalvåret. Blandningen ger variation och näring.

Foderraps 1 kg, Sommarrova 1 kg,
Vinterrova 3 kg, Fodermärgkål 1 kg
Totalt 6 kg/ha

Raps/baljväxtblandning

Kan användas för bete, grüngödsling och ensilage. Passar bra för intensiv betning, både kontinuerlig och rotationsbete med kort intervall, 15–20 dagar. Växer bättre än de andra förslagen vid lägre kvävetillförsel. Vädret påverkar grönmassans sammansättning. Vid torrare förhållande är det en högre andel av raps i grönmassan och mer rajgräs och doftklöver vid mer fuktiga förhållanden.

Foderraps 4 kg, Blodklöver 7 kg,
Doftklöver/Alexandrineklöver 7 kg,
Italienskt rajgräs 7 kg
Totalt 25 kg/ha

Allt frö säljs och levereras i renvara

Betesvallar för häst

Att välja rätt arter till hästbetet handlar om att hitta balansen mellan slitstyrka och foderproduktion. För paddockar och hårt utnyttjade betesvallar är vallens slitstyrka den viktigaste egenskapen. För sommarbeten och för mer näringskrävande hästar är foderproduktionen och egenskaper som näringskvalitet och avkastningsförmåga under säsongen viktigare. Blanda gärna gräsen med djuprotade arter som blåusern, humleusern, cikoria eller svartkämpar för att få bättre struktur på jorden och ett mindre torkkänsligt bete. Det är viktigt att ha en väl genomtänkt betesstrategi. Reglera betestrycket så att hästarna får i sig rätt mängd näring, inte för lite och inte för mycket. Detta gör också att betena inte blir överbetade eller söndertrampade. Betestryck regleras genom att justera ytan efter antalet hästar och genom att flytta hästarna från hage till hage (rotationsbete). Rätt arter i kombination med rätt betestryck ger i sin tur uthålliga betesvallar.

Gödning. För att bibehålla produktionen behöver gräsbeten utan baljväxter gödslas eftersom gräs inte kan fixera kväve från luften. I hästbetet används kvävetillförsel främst för att stimulera gräsets tillväxt så att de blir väl bestockade och täta, och i andra hand för att öka avkastning och näringshalt i betet. Vallarna behöver kunna stå emot det hårda slitaget som uppstår på ett hästbete. En tät, välbestockad gräsvall är det bästa receptet för att stå emot invasion av oönskade ogräs. Genom att minska kvävegivan till en blandvall förbättras förutsättningen för baljväxterna i vallen. Mycket kväve gynnar gräsen på baljväxternas bekostnad.

BLANDNINGSFÖRSLAG 2026

Hästblandning 24 bete

Används för nysådd eller stödsådd i etablerad vall. Etablerar sig lite långsammare men med tiden blir det en tät betesvall. Vinterhårdig blandning för Götaland-Norrland. (Stödsådd: 20 kg/ha)

Rörsvingel 5 kg,
Rödsvingel 15 kg,
Ängssvingel 10 kg,
Timotej 5 kg,
Ängsgröe 5 kg
Totalt 40 kg/ha

Hästblandning 31 bete

Betesblandning för lättfödda hästar. Lämplig som sommarbete eller till vall som omväxande slås och betas. Äldre vallar tål bete bra. Vinterhårdig blandning för Götaland-Norrland.

Rörsvingel 5 kg, Rödsvingel 5 kg,
Ängssvingel 5 kg, Timotej 5 kg,
Ängsgröe 5 kg
Totalt 25 kg/ha

Hästblandning 42 bete

Allroundblandning för vallar som antingen används till lättare sommarbete eller till slätter de första åren och sen till bete. Hög skörd till slätter genom den höga timotejandelen. Bra återväxtbete. Fungerar även på kallare, fuktigare jordar.

Olssons Gräsblandning 10 kg,
Ängsgröe 5 kg, Ängssvingel 5 kg,
Svartkämpar/Kummin 1 kg
Totalt 21 kg/ha

Hästblandning 51 bete

Blandningsförslag för hästar med högre näringsbehov, som dräktiga, digivande ston och växande unghästar. Högavkastande, lättetablerad, torktålig betesvall som passar bäst för fastmarksjordar med pH över 5,9–6,0. Götaland och södra Svealand.

Vitklöver 1 kg, Käringtand 2 kg,
Blåusern Karlu/Luzelle 2 kg,
Cikoria 1 kg, Svartkämpar 1 kg,
Engelskt rajgräs 10 kg,
Ängsgröe 5 kg, Timotej 5 kg
Totalt 27 kg/ha

Hästblandning 61 bete

Liknande typ som föregående blandning, men bättre vinterhårdighet och mer anpassad för kallare, fuktigare jordar.

Vitklöver 2 kg, Käringtand 1 kg,
Blåusern Karlu/Luzelle 1 kg,
Cikoria 1 kg, Svartkämpar 1 kg,
Ängssvingel 5 kg,
Ängsgröe 5 kg, Timotej 5 kg,
Rödsvingel 10 kg
Totalt 31 kg/ha

Vitklöver

Allt frö säljs och levereras i renvara

Slåttervallar för häst

Grovfoder (hö eller ensilage) är basen i hästens foder. Ett bra foder är smakligt och täcker stora delar av hästens näringsbehov. Fodrets hygieniska kvalitet är mycket viktig. Denna påverkas av väderförhållanden vid skörd, skördemetod och lagring. Våra blandningsförslag är artrika med flera olika gräsarter. Gräs bör vara basen i blandningen och beroende på önskat näringsinnehåll kan baljväxter och örter läggas till. Dessa innehåller mycket mineraler och vitaminer samt har lågt sockerinnehåll och högt proteininnehåll vid tidig skörd. Örter klarar torra, varma förhållanden när gräsen producerar sämre. Notera att rörsvingel och hundäxing lätt blir grovt om det inte skördas minst 3 ggr per säsong. En traditionell slåtterblandning för häst består av timotej och ängsvingel. Båda kan odlas i hela landet förutsatt att härdiga sorter används. För ökad odlings säkerhet kompletteras timotej och ängsvingel med arter som tål torka. Ofta kombineras slåtter med senare betning.

BLANDNINGSFÖRSLAG 2026

Hästblandning 21 slåtter

Högavkastande blandning med 70% timotej, kompletterat med rörsvingel och ängsvingel. Passar bäst för 3–4-åriga vallar på jordar med god tillgång på vatten och näring (70–100 kg N/ha och skörd). Kräver regelbunden skörd för bra smaklighet.

Timotej 15 kg, Rörsvingel 5 kg,
Ängsvingel 5 kg
Totalt 25 kg/ha

Hästblandning 31 slåtter

Bred gräsblandning för varierande jordar. Passar för 3–5-åriga vallar med lägre timotejandel och lägre kvävebehov (50–80 kg N/ha och skörd) än Hästblandning 21 slåtter vilket gör att den lämpar sig på torrare jordar. Rödsvingel är ett bra fodergräs för lättfödda hästar genom hög stråandel och låg bladandel. Rörsvingel och hundäxing är ett högavkastande, torktåligt gräs med lägre smältbarhet än timotej och ängsvingel. För hästar med högre näringsbehov kan man lägga till 1–2 kg vardera av klöver och/eller blålusern.

Timotej 10 kg,
Rödsvingel/ Ängsvingel/
Hundäxing 10 kg
Totalt 20 kg/ha

Hästblandning 41 slåtter/bete

(Olssons gräsblandning 2.0)

Ny sammansättning utan engelskt rajgräs. Passar även lättfödda hästar. Vår vanligaste gräsblandning för hö, ensilage, bete och återväxtbete. Lämplig för den som önskar en blandning med många användningsområden. Passar även på kallare, fuktigare jordar. Bra timotejandel, för måttlig skördeintensitet och kvävetillförsel 50–70 kg/hektar. Hög slåtterskörd. Tål bete och passar i långliggande vallar. Innehåller timotej 45 %, ängsvingel 25%, ängsgröe 15 % och rödsvingel 15 %. Kan användas som bas i blandning för att sedan kompletteras med baljväxter och örter. För hästar med högre näringsbehov kan man lägga till 1–2 kg vardera av klöver eller blålusern. Vill du öka smakligheten på hö, blanda i 1 kg kummin.

Olssons Gräsblandning 20–30 kg
– levereras färdigblandad.
Totalt 20–30 kg/ha

Hästblandning 52 slåtter

Spädare blandning med käringtand och kummin, med mindre andel timotej än våra andra blandningar. Passar bra för hästar med högre proteinbehov men lite lägre energi. Använd stallgödsel eller medelhöga kvävenivåer (60–70 kg N/ha).

Timotej 10 kg, Ängsvingel 5 kg,
Rödsvingel 5 kg, Käringtand 2 kg,
Kummin 1 kg
Totalt 23 kg/ha

Hästblandning 61 slåtter

Allroundblandning. Hög andel gräs med låg smältbarhet och hög fiberandel, vilket gör den bra för lättfödda hästar. Passar de flesta odlingsförhållanden. Relativt betes-tålig och passar för både kortvariga och långliggande vallar.

Timotej 5 kg, Ängsvingel 5 kg,
Rödsvingel 5 kg, Rörsvingel 5 kg,
Hundäxing 5 kg
Totalt 25 kg/ha

Hästblandning 73 slåtter

Artrik blandning med hög andel baljväxter och örter. Baljväxterna gör den väl lämpad även för ekologisk produktion och torrare jordar. Tidigt skördad är den ett bra foder för hästar med högre näringsbehov. Sent skördad går den bra även för lättfödda hästar.

Käringtand 2 kg, Blålusern 2 kg,
Kummin 1 kg, Rörsvingel 5 kg,
Rödsvingel 5 kg, Timotej 5 kg,
Ängsvingel 5 kg
Totalt 25 kg/ha

Fårvallar för bete och slåtter

Får skiljer sig produktionsmässigt från andra djurslag. Det finns inte en standardmall för hur produktionen ser ut. Alla har sin egen lamningstidpunkt, sin egen byggnad, sina egna utfodrings-system, sina egna raskombinationer, sina egna naturbetesmarker och sina egna förutsättningar vad gäller maskiner, ekonomi och arbetstid. Därför är det viktigt att hitta de vallväxter som producerar bäst och är uthålliga i det system du själv använder. Är lamm tillväxten låg under sommar och tidig höst, använd vallblandningar med högre baljväxtandel. Är det torkan som är det största problemet, använd mer torktåliga växter. Engelskt rajgräs är ett populärt gräs i blandningar till får men fungerar bara bra upp till Mälardalen. Norr om detta bör du välja andra arter.

Allt frö säljs och levereras i renvara

BLANDNINGSFÖRSLAG 2026

3-åriga växtföljdsvallar

Fårblandning 1

Vitklöver/rajgräsblandning för bördiga jordar upp till Mälardalen. Bra lammstillväxt i återväxten på jordar där vitklöverna trivs. Mycket betestålig men även bra till slätter.

Vitklöver 5 kg,
Engelskt rajgräs 10 kg,
Timotej 7 kg,
Svartkämpar 2 kg
Totalt 24 kg/ha

Fårblandning 2

(Engelsk fröblandning 7 till får)

Rödsklöverblandning med hög avkastning till både ensilage och bete. Lämpar sig för bördiga marker upp till Mälardalen.

Rödsklöver 5 kg, Vitklöver 3 kg,
Engelskt rajgräs 10 kg, Timotej 5 kg,
Svartkämpar 2 kg
Totalt 23 kg/ha

Fårblandning 3

(Vitklöverblandning 5 för får)

Vitklöver/gräsblandning mest till slätter men även till återväxtbete. Går bäst i mer nederbördsrika delar av Sverige eller på jordar med god vattenhållande förmåga.

Vitklöver 3 kg, Timotej 10 kg,
Ängssvingel 5 kg,
Engelskt rajgräs 5 kg
Totalt 23 kg/ha

Fårblandning 4

(Engelsk fröblandning 8 för får)

Rödsklöver/rajgräsblandning för intensiv betes- och ensilageproduktion. Tål torka och bete, med god konkurrenskraft mot gräsogräs. Hög rödsklöverandel och mycket bra tillväxtbete för lammen på sommaren. Lämpar sig upp till Mälardalen.

Rödsklöver 10 kg, Vitklöver 2 kg,
Engelskt rajgräs 10 kg,
Cikoria 1 kg, Svartkämpar 1 kg
Totalt 24 kg/ha

Torktåliga lusernblandningar

Fårblandning 5

Lusernblandning för jord med god vattenhållande förmåga. Om engelskt rajgräs byts ut mot mer timotej kan den användas i större delen av landet.

Rödsklöver 1 kg, Vitklöver 1 kg,
Blålusern 10 kg, Timotej 5 kg,
Ängssvingel 3 kg, Engelskt rajgräs 3 kg
Totalt 23 kg/ha

Fårblandning 6

Mycket torktålig lusernblandning, främst till slätter. Går bra i stora delar av landet.

Rödsklöver 2 kg, Blålusern 10 kg,
Ängssvingel 5 kg, Hundäxing 5 kg
Totalt 20 kg/ha

Fårblandning 7

(Gotlandsblandning får)

Torktålig blandning med hög baljväxtandel, främst till slätter.

Blålusern 12 kg,
Hundäxing 8 kg
Totalt 20 kg/ha

Fårblandning 8

Späd, artrik allblandning för slätter och bete med humlelusern och käringtand.

Fungerar bra i större delen av landet och på varierande jordar.

Rödsklöver 1 kg, Vitklöver 2 kg,
Käringtand 4 kg, Humlelusern 4 kg,
Olssons Gräsblandning 10 kg,
Svartkämpar 1 kg, Kummin 1 kg,
Röllika 0,2 kg
Totalt 23,2 kg/ha

5-6-åriga vallar

Fårblandning 9

Klöver/gräsblandning för Götaland och Svealand lämplig till både slätter och bete. Lämpar sig för bördiga jordar med högre kvävetillgång.

Rödsklöver 2 kg, Vitklöver 5 kg,
Timotej, sen 8 kg, Ängssvingel 3 kg,
Engelskt rajgräs, diploid 3 kg,
Svartkämpar 1 kg
Totalt 25 kg/ha

Fårblandning 10

(Vallblandning 9 får)

Vitklöver/käringtandsblandning för ensilage och bete. Lämpar sig för hela landet. Vitklöver 3 kg, Käringtand 3 kg,

Humlelusen 1 kg,
Svartkämpar 2 kg, Kummin 1 kg,
Olssons Gräsblandning 10 kg
Totalt 20 kg/ha

Fårblandning 11

Artrik vitklöver/käringtandsblandning för ensilage och bete. Mångsidig blandning som fungerar på många olika jordtyper i hela landet.

Vitklöver 3 kg, Käringtand 3 kg,
Humlelusen 1 kg, Svartkämpar 2 kg,
Kummin 1 kg,
Olssons Gräsblandning 10 kg,
Prästkrage 0,2 kg, Röllika 0,2 kg,
Tusensköna 0,1 kg, Kulturmalva 0,5 kg,
Cikoria 0,5 kg
Totalt 21,5 kg/ha

Betes- och slätterblandningar för hög lammstillväxt

Fårblandning 12

(Rocket Fuel-blandning Nya Zeeland)

Används både som ettårig gröda och i kortvariga vallar. Mycket högväxtande och torktålig på välgödslade, bördiga jordar helst leror.

Cikoria 5 kg, Rödsklöver 4 kg,
Vitklöver 4 kg
Totalt 13 kg/ha

Fårblandning 13

(Klöver/örtblandning får)

Liknande blandning som föregående men bredare anpassning även till sämre jordar genom innehållet av svartkämpar.

Rödsklöver 4 kg, Vitklöver 3 kg,
Cikoria 3 kg, Svartkämpar 3 kg
Totalt 13 kg/ha

Höblandningar

Fårblandning 14

(Käringtandsblandning 4 får)

Käringtandsblandning för hö och återväxtbete. Lämpar sig för stora delar av landet.

Käringtand 6 kg, Humlelusern 1 kg,
Kummin 1 kg, Svartkämpar 1 kg,
Olssons Gräsblandning 10 kg
Totalt 19 kg

Fårblandning 15

Artrik käringtandsblandning för hö och bete. Bred blandning som fungerar i större delen av landet.

Vitklöver 1 kg, Käringtand 5 kg,
Alsikeklöver 1 kg, Humlelusern 1 kg,
Esparsett 1 kg, Svartkämpar 1 kg,
Pimpernell 1 kg, Kummin 1 kg,
Röllika 0,2 kg, Prästkrage 0,1 kg,
Timotej sen 5 kg, Ängsgröe 5 kg
Totalt 22,3 kg/ha

Allt frö säljs och levereras i renvara

Mellan-, fång- och bottengrödor, samt grüngödsling

Mellangröda är en gröda mellan två huvudgrödor. Syftet är att hålla marken grön och på så sätt fånga upp näring och öka kolinlagringen, samtidigt som man minskar risken för erosion. Sammansättningen av arter i mellangrödan är relativt fritt men viktigt att tänka på är att man får ha max 30 viktprocent baljväxter för att kunna få stödet. Viktigt att veta är varför Du sår den och vad Ditt mål är med mellangrödan. Valet av gröda eller grödblandning styrs helt av syftet och med hänsyn till övrig växtföljd.

Fånggrödor och bottengröda

Fånggrödor kan Du få ersättning för i nitratkänsliga områden, precis som med mellangrödor odlas de mellan två huvudgrödor men dess uttalade funktion är att ta upp näringsämnen så de inte urlakas. Här är kraven större på vilka grödor som får användas och hur de ska etableras. Vi har samtliga arter i vårt sortiment, ring om du har frågor. Mer information om vilka regler som gäller för mellan- och fånggrödor finns på Jordbruksverkets hemsida.

En bottengröda är en gröda som framförallt används i ekologisk odling för att konkurrera med ogräs och fixera kväve i odling av en annan huvudgröda, exempelvis spannmål eller grönsaker. Viktigt här är att använda sig av arter som inte blir för högväxta och kan riskera att konkurrera med, och därmed missgynna, huvudgrödan.

BLANDNINGSFÖRSLAG 2026

Mellangrödeblandning utan gräs

blandning, som fixerar kväve och som kan ge bidrag.

■ Bovete 10 kg,
Vitklöver 3 kg
Totalt 13 kg/ha

Klöverblandning

Ettårig blandning, som fixerar kväve och som kan ge bidrag.

■ Italienskt rajgräs 15 kg/ha,
Blodklöver 6 kg/ha
Totalt 21 kg/ha

Mellangrödeblandning med gräs

Ettårig blandning, som fixerar kväve och som kan ge bidrag.

■ Westerwoldiskt rajgräs 10 kg,
Vitklöver 3 kg
Totalt 13 kg/ha

Honungsört mellangrödeblandning

■ Honungsört 10kg,
Doftklöver 1kg,
Blodklöver 2kg
Totalt 13 kg/ha

Boveteblandning

Ettårig blandning. Ger mycket nektar och pollen. Tät, kraftig grönmassa med god konkurrenskraft mot ogräs. Anpassad för att ge bidrag. Sådd i första halvan av augusti för säkrast uppkomst.

■ Honungsört 5 kg, Bovete 8 kg,
Alexandrinerklöver 3 kg,
Blodklöver 2 kg
Totalt 18 kg/ha

Torktålig blandning

Ger mycket grönmassa under torra betingelser anpassad för mellangrödestöd och sås efter tidiga grödor till exempel färsipotatis.

■ Sudangräs 25 kg/ha,
Blodklöver 10 kg/ha
Totalt 35 kg/ha

Grüngödsling

Bryr Du Dig inte om bidragen utan bara funderar på vad som är bäst för jorden kan Du välja friare. Du kan lagra in mer kol genom att gödsla tex oljerättikan. Alla Brassicaarter behöver mycket näring för att Du ska få full effekt av mellangrödan. Mellangrödeblandningar fungerar även som grüngödsling, öka med fördel andelen baljväxter i blandningen.

Maximal biomassa

Producera grönmassa utan hänsyn till bidragen.

■ Luddvicker 25 kg,
Oljerättika 8 kg
Totalt 33 kg/ha

Grüngödsling/mellangrödeblandning med gräs, ettårig

OBS, ej stödberättigad för mellangröda

■ Westerwoldiskt rajgräs 10 kg,
Blodklöver 10 kg
Totalt 20 kg/ha

Bottengröda

För maximal kvävebinding

Lämpar sig väl i ekologisk odling när man vill maximera kväveeffekten samtidigt som man vill uppnå bra marktäckning.

■ Vitklöver småbladig 4 kg,
Humleusern 4 kg
Totalt 8 kg/ha

För maximal strukturförbättring och marktäckning

Cikorian med sin djupa pålrot är en bra strukturförbättrare. Vitklöver och blodklöver är bra marktäckare. Lämpar sig på packade jordar, lerjordar och marker med högt ogrästryck.

■ Vitklöver 2 kg, Cikoria 2 kg,
Blodklöver 6 kg
Totalt 10 kg/ha

För insädd i åkerböna/ärt

Detta blir en tät bottengröda i huvudgrödor där ogräsproblematiken kan bli stor och kvävefixeringen är sekundär. Vid sådd i ärt kan varianten med rödsvingel vara ett bättre alternativ om man sår bottengrödan samtidigt som huvudgrödan. Vid insädd efter uppkomst i samband med radhackning så minskar risken att det växer om huvudgrödan.

■ Vitklöver 2 kg,
Engelskt rajgräs 10 kg/
alternativt rödsvingel 18 kg
Totalt 12 eller 20 kg/ha

Vitklöver

Allt frö säljs och levereras i renvara

Blodklöver

Bovete

Honungsört

Sudangräs

Humlelusern

Blommande fältkant med honungsört

INSPIRATION • blommande åker

Allt frö säljs och levereras i renvara

Blommande åker och fältkant

Den biologiska mångfalden i odlingslandskapet är viktig för ett uthålligt jordbruk. Även om Sverige är ett biologiskt rikt land, måste vi jobba för att bibehålla/öka antalet arter av både växter, fåglar och insekter. Samtidigt kan en biologiskt rikare miljö kanske vara vackrare om mängden blommande örter ökar. Du kan skapa en mer blommande närmiljö vare sig Du får bidrag för det eller ej. Men samhället uppmanar till att så blommande åkrar och fältkanter genom ett bidrag. Detta gäller stora delar av landet, dock inte den norra delen.

En blommande åker eller fältkant ska inte förväxlas med äng. Fundera på vad Du vill uppnå och vad som är viktigt för Dig. Varför vill Du så det? Är det för naturens skull eller är bidraget det viktigaste? Tänk igenom vilka fält som passar och vilken jordart där är. Kanske kan Du förbättra arrenderingen genom att så kant zoner, hörnor och liknande med blommande blandningar. Ofta är det låga utsädesmängder och då är det viktigt att såmaskinen klarar det. Var i växtföljden passar det? Detta påverkar förekomsten av ogräs. Det går att

använda både ett- och fleråriga blandningar. Det i sin tur påverkar val av ogrässtrategi.

På SJVs Jordbruksverkets hemsida finns information om ersättning och villkor. SJV presenterar ett antal ett-, två- och fleråriga örter som är godkända. Skiftet ska bestå av minst 3 godkända arter av pollen- och nektarrika örter. Örterna skall dominera och förekomma jämnt över hela skiftet. Ofta finns det gräsogräs på många fält. Risken är att gräsen dominerar. Därför har vi inte gräs i våra blandningsförslag. Som extra

bonus kan blommande åker bli en fantastisk bi- eller viltåker eller ge struktureffekter. Med kvävefixerande baljväxter i blandningen kan nästa års odling få extra kväve från marken.

Ofta vill Du som lantbrukare så den blommande åkern i samband med vårbruket. Det fungerar inte med alla arter. Vissa är känsliga för kyla och frost. Dessutom klarar ofta ogräset av tidig sådd bättre än de blommande örterna. Därför tycker vi att Du ska göra falsk såbädd och så så sent Du vågar med tanke på etableringen.

BLANDNINGSFÖRSLAG 2026

Ettåriga förslag

Billig, odlingsåker: 5+5+5

Kan sås sent. När honungsörten blommat färdigt putsas den och de andra örterna blommar länge. Drar klövvilt.

- 5 kg honungsört
- 5 kg blodklöver
- 5 kg doftklöver
- Totalt 15 kg/ha**

Luckrande ettårig

Rättikan går på djupet, honungsörten täcker snabbt för att konkurrera med ogräset. Lägg till eventuellt en fjärde art, till exempel alexandrinerklöver 1–2 kg.

- 6 kg oljerättika
- 5 kg doftklöver
- 5 kg honungsört
- Totalt 16 kg/ha**

Förstärkt HSB (Hela Sverige Blommar)

Högre utsädesmängd gör denna blandning lättare att så.

- 14 kg bovete
- 4 kg doftklöver
- 4 kg blodklöver
- 4 kg honungsört
- Totalt 26 kg/ha**

Fleråriga förslag – Honungsört fungerar som insåningsgröda

Allroundblandning

- 1 kg cikoria
- 1 kg kummin
- 2 kg vitklöver
- 3 kg rödklöver
- 4 kg honungsört
- Totalt 11 kg/ha**

Blandning för lätta jordar

Går på de flesta jordar. Cikorian går på djupet och täcker bra år 1. Blir högvuxen år 2. Artrik blandning som klarar torra förhållanden.

- 1 kg cikoria
- 1 kg svartkämpar
- 1 kg vitklöver
- 2 kg humleusern
- 3 kg blåusern
- 4 kg honungsört
- Totalt 12 kg/ha**

Blandning fuktigare jordar

Arter som klarar fuktigare förhållanden. Honungsört dör om det är stående vatten.

- 1 kg cikoria
- 1 kg kummin
- 1 kg vitklöver
- 2 kg alsikeklöver
- 2 kg rödklöver
- 4 kg honungsört
- Totalt 11 kg/ha**

Rödklöver

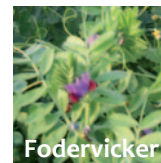
Godkända arter som finns i handel till en överkomlig kostnad

Art	TKV g	Utsädesmängd renbestånd kg/ha
Rödklöver	1,5–2,5 g	10–12 kg
Vitklöver	0,6–0,8 g	5 kg
Blåusern	1,8–2 g	15 kg
Humleusern	1,6 g	12 kg
Käringtand	0,8–1,2 g	12 kg
Cikoria	1,4–1,7 g	5–6 kg
Kummin	ca 3 g	8 kg
Svartkämpar	1,2–2 g	7–8 kg
Bovete	15–25 g	60 kg
Honungsört	1,8–2 g	12 kg
Alexandrinerklöver	3 g	20 kg
Doftklöver	1,4 g	10–14 kg
Blodklöver	3,6 g	20 kg
Sötväppling	2,3 g	20 kg
Oljerättika	ca 13 g	10–15 kg
Vitsenap	3–8 g	10–12 kg
Solros	20–90 g	
Fodervicker	60–70 g	60 kg
Blålupin	120–170 g	150–220 kg

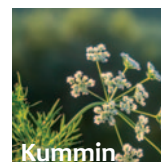
Välj gärna arter med liknande fröstorlek i din blandning eftersom enhetlig fröstorlek underlättar sådd. Information om utsädesmängd ger information om hur många kg behövs för att blandningen ger full täckning.

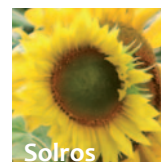
Vitsenap

Fodervicker

Kummin

Solros

Käringtand

Blålupin

Allt frö säljs och levereras i renvara

Biologisk mångfald och solcellsparker

Många lantbruksgrödor är helt beroende av pollinerare för fröproduktion. Humlor, vilda bin och honungsbin är våra viktigaste pollinatörer av raps, åkerböna och klöverfrö. Genom att så kanter, hörn och andra åkerbitar med blommande växter ökar antalet blommor som ger pollen och nektar. Landskapet kan bära fler pollinerare och andra insekter som lever på blommorna. Fler insekter ger mer föda åt fåglar, små däggdjur, grod- och kräldjur. Dessa i sin tur blir mat åt rovfåglar och större däggdjur. Den biologiska mångfalden ökar och vi får en rikare natur. En idealisk blandning består av många arter. Den ska innehålla både örter och baljväxter och gärna ge kontinuerlig blomning från tidig vår till sen höst. Den ska bestå av arter med stora blommor och arter med små blommor. Det ska finnas arter med grunda blomställningar (ex flokor) och andra med djupa blomställningar (hos ärtväxter). De enklaste och billigaste blandningarna består av vanliga vallbaljväxter och örter. Blandningarna är enkla skötselmässigt och relativt billiga att anlägga.

Solcellsparker på jordbruksmark blir allt vanligare. Vid anläggning sås lämpliga arter för att området inte ska växa igen av ogräs. Vilka arter man väljer beror på planerad skötsel. Ibland är tanken att området ska betas med får. Se mer om blandningsförslag för får, sid 28. Ofta avsetts ytorna för biologisk mångfald, för att gynna insekter. Det man eftersträvar är att skapa något som liknar naturäng. Viktigt att tänka på är att arterna ska ha kapacitet att överleva många år på den ytan som ska odlas, antingen de fröar av sig friskt eller är perenna, eftersom omsådd är svårt. Växterna ska också vara så lågväxande att de inte täcker och skuggar solcellerna. I övrigt anpassar man valet av arter efter jordmån, pH-värde och var i landet man befinner sig.

BLANDNINGSFÖRSLAG 2026

Honungsörtblandning – ett säkert kort
Ettårig. Vid tidig sådd, välj blodklöver. Honungsört blommar ca 8 v efter sådd, putsa efter blomning för att undvika självsådd. De ettåriga klöverarterna tål putsning, bildar mycket grönmassa och blommar långt in på hösten.

Honungsört 5 kg,
Doftklöver 5 kg,
Blodklöver 5 kg
Totalt 15 kg/ha

Solrosblandning

Ettårig blandning, för riklig och utdragen blomning. För dig som uppskattar riklig blomsterprakt och även vill kunna ta stöd för blommande åker/fältkant.

Solrosor 50 000 frö/4 kg
Vitsenap 3 kg
Kulturmålva 500 g
Totalt 7,5 kg/ha

Skalbaggeås och skyddszon

Mångårig blandning av tuviga gräs och örter. Speciellt komponerad för att skapa gynnsamma biotoper för jordlöpare och andra rovinsekter. Lämplig för skalbaggeåsar (beetle banks). Denna blandning skapar även fina habitat för exempelvis raphöhns. Gräsen kan ersättas av 10 kg Olssons gräsblandning plus 5 kg hundäxing. Putsa blandningen årligen är den också lämplig i skydds zoner mot vattendrag (lågt innehåll baljväxter).

Timotej 10 kg, Rödsvingel 5 kg,
Ängsgröe 5 kg, Ängssvingel 5 kg,
Hundäxing 5 kg, Cikoria 2 kg,
Valfri baljväxt 2 kg, Honungsört 6 kg,
Olssons kulturäng –
(ört- och blomblandning) 1–2 kg,
Totalt 39 kg/2 ha

Hela Sverige blommar, ettårig

Snabbväxande blandning som gynnar samtliga insekter. Så när risk för nattfrost är över. Skötsel se honungsörtblandningen.

Bovete 14 kg, Honungsört 4 kg,
Doftklöver 2 kg, Blodklöver 4 kg
Totalt 24 kg/ha

Hela Sverige blommar, flerårig

Flerårig, uthållig blandning med många arter. Vänta med sådd tills risk för nattfrost är över. Börjar blomma efter ca 8 v. Putsa ner skyddsgrödan efter blomning för att gynna baljväxter och kummin. Skött som äng med årlig slåtter ökar uthålligheten.

Bovete 8 kg (skyddsgröda),
Honungsört 4 kg (skyddsgröda),
Vitklöver 2 kg,
Käringtand 2 kg,
Rödklöver 2 kg,
Gul sötväppling 1 kg,
Kummin 1 kg
Totalt 20 kg/ha

Honungsört

Solcellsblandning enkel

Flerårig långliggande blandning med relativt lågväxande arter. Skördas med fördel efter frösättning för att bibehålla en uthållig blandning över hela ytan.

Rödsvingel 5 kg,
Humleusern 2 kg,
Käringtand 2 kg,
Vitklöver småbladig 2 kg,
Pimpernell 2 kg,
Kummin 2 kg,
Svartkämpar 1 kg
Totalt 16 kg/ha

Ängsblandning

Flerårig blandning för biologisk mångfald och solcellsparker. Avancerad blandning med stor mångfald som gynnar många arter. Kräver skötsel för att utvecklas bra. En bra etablering är viktig. Se till att marken är så ogräsfri som möjligt innan sådd. För att blandningen ska utvecklas väl skördar man grödan med fördel efter frösättning, låter växtmaterialet ligga på marken ett par dagar för att fröna ska släppa för att sedan forsla undan det. Detta för att skapa en näringsfattig mark som gynnar örter och ger de större konkurrenskraft gentemot gräs.

Rödsvingel 5 kg,
Humleusern 2 kg,
Pimpernell 2 kg,
Käringtand 2 kg,
Vitklöver småbladig 1 kg,
Kummin 1 kg,
Svartkämpar 1 kg,
Röllika 0,1 kg,
Prästkrage 0,2 kg,
Tusensköna 0,05 kg,
Ytterligare örter i enlighet med tillgång
Totalt ca 14 kg/ha

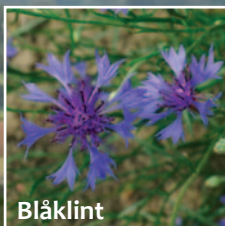
Med undantag av skalbaggeåsen är blandningsförslagen godkända enligt reglerna för blommande åker/fältkant och därmed stödberättigade.

För mer information kring alla villkor för ersättningen se Jordbruksverkets hemsida.

Arter till förstärkning av mångfaldsåkrar

Många av de fleråriga arterna är småfröiga och svåra att blanda och så med andra frön. Överväg att så för hand på avgränsade områden (fläckar) eller förkultivera i pluggbrätte. Örtpluggar kan planteras med planteringsrör för skogsplanter. De ettåriga blåklint och kornvallmo ger snabb blomning insåningsåret medan de fleråriga oftast blommar första gången året efter sådd.

Blåklint

Kornvallmo

Prästkrage

Rödklint

Röllika

Tusensköna

Åkervädd

Blåklint *Centaurea cyanus*

Ettårig vinterannuell, kan sås på hösten för blomning försommaren därpå. Används som bi- och mångfaldsväxt. Den enkelblommiga vildvarianten gynnar insekter mest. Vill man minska risken för att blåklint blir ett ogräs ska en kulturvariant (dubbelblommig) användas. Tkv: 4,5 g motsvarande 220 frö/g. Beräkna 100–250 g/ha

Kornvallmo *Papaver rhoeas*

Ettårig vinterannuell, kan sås på hösten för blomning försommaren därpå. Bra pollenkälla. Tkv: ca 0,11 g motsvarande 9000 frö/g. Beräkna 50–100 gram i blandning

Prästkrage *Leucanthemum vulgare*

Prästkrage är en klassisk art i svenska slåtterängar. Låt prästkragen sätta frö. Då blir den uthållig och lättodlad. Förkultivera gärna pluggplanter, 5g till 1000 plantor. Tkv 0,5 g motsv. 1900 frö/g. Beräkna 50–250 gram i blandning.

Rödklint *Centaurea jacea*

Klassisk ängsväxt som solitär bin och fjärilar älskar. Trivs på de flesta jordar men fungerar bäst på lite magra och torra marker. Förkultivera gärna 10g ger 1000plantor. Tkv: ca 2,2 g motsvarande 450 frö/g. Beräkna 100–200 gram i blandning.

Röllika *Achillea millefolium*

Röllikan är en kryddoftande korgblommig art med lång blomning. Vanligt i hela landet. Röllikan är djuprotad och trivs även på torra jordar. Röllikan sprider sig med frö och utlöpare och kräver slåtter eller bete för att inte bli alltför dominerande. Förkultivera gärna 0,5 g ger 1000 plantor. Tkv 0,16 g motsv. ca 6000 f/g. Beräkna 50–100g/ha i blandning.

Tusensköna *Bellis perennis*

Förekommer vildväxande i gräsmattor och beten. Blommar hela säsongen. Bra insektsväxt. Tusensköna sprider sig med utlöpare. Tkv 0,16 g motsv. ca 6000 f/g. Beräkna 50–100g/ha i blandning.

Åkervädd *Knautia arvensis*

Ört för mångfaldsåkrar. Gynnar solitärbin och fjärilar. Växer i väl-dränerad normalfuktig eller torr jord med blomning från juni till augusti. Tkv 4 g motsv. ca 250 f/g 20 g ger 1000 plantor.

Mångfaldsområde

Älg

Allt frö säljs och levereras i renvara

Viltåkrar för klövvilt

Viltåkrar för klövvilt kan ha ett flertal olika funktioner. Vilken funktion åkern ska ha påverkar placering och val av grödor. Man kan välja att anlägga en viltåker för att avleda viltet från känsliga grödor och skog, för att erbjuda foder under höst och vinter eller för att skörda foder till hösten och vintern.

Är målet att avleda vilt från känsliga grödor och skog så är det viktigt att använda sig av grödor som mognar samtidigt som de grödor man vill skydda. Placeringen av dessa viltåkrar ska vara så långt ifrån skadekänsliga grödor som möjligt. Odlas energirika grödor som raps och fodermärgkål i direkt anslutning till yngre granskog kan man riskera skador på skogen. Då är grödor med ett högre fiberinnehåll ett bättre alternativ.

Vill man skapa ett bete som producerar foder till hösten och vintern finns det olika typer av betesblandningar som är lämpliga. Basen i dessa är ofta halvväxter som rödklöver och vitklöver som kombineras med arter som cikoria och svartkämpar. Är betestrycket väldigt högt gäller det att välja sorter som har hög tramptålighet och en låg tillväxtpunkt. Dessa blandningar brukar hålla i minst tre år om de är rätt anlagda. Det går även att odla ettåriga grödor som raps och fodermärgkål eller blandningar av dessa och andra arter.

Önskar man att ta vinterfoder till viltet, exempelvis genom att ensilera, är grunden ofta den samma som i de fleråriga betesblandningarna. Önskar man förbättra ensileringsegenskaperna kan man blanda in olika grässorter i dessa blandningar.

BLANDNINGSFÖRSLAG 2026

Många av våra klövviltsblandningar kan anmälas som "Blommande åker/fältkant" alternativt träda. Följ noggrant villkor och skötselkrav för stödet. Så blandningarna från det att jorden reder sig fram till början av juni om inte annat anges.

Klövvilt vallblandning (slätter)

Denna blandning är en attraktiv betesblandning, med bred artsammansättning. Går även bra att skördas som ensilage till vinterfoder.

Rödklöver 5 kg,
Vitklöver 1 kg,
Cikoria 2 kg,
Blålusern 1 kg,
Käringtand 2 kg,
Kummin 1 kg, Svartkämpar 1 kg,
Olssons gräsblandning 10 kg
Totalt 23 kg/ha

Klövvilt klöver/örtblandning

(Godkänd som blommande åker/fältkant)
Flerårig betesblandning för högproducerande viltåker, som ger avkastning från insäningsåret och minst 3 år framåt. Mycket smaklig. Svarar bra på gödsling med stallgödsel. Tål både putsning och högt betestryck. Bra förfruktsvärde. Önskas en mer torktålig blandning eller en uthålligare blandning kan en del klöver bytas mot blålusern.

Rödklöver 3 kg, Vitklöver 3 kg,
Cikoria 3 kg, Svartkämpar 3 kg
Totalt 12 kg/ha

Klövvilt långliggande blandning

(Godkänd som blommande åker/fältkant)
Mycket betesbegärlig blandning anpassad för god uthållighet i långliggande vallar med lägre näringstillförsel. Klarar torra bättre än andra alternativ.

Vitklöver 4 kg, Käringtand 2 kg,
Blålusern 2 kg, Cikoria 2 kg,
Rödklöver 2 kg, Svartkämpar 1 kg,
Kummin 1 kg, Rödsvingel 5 kg
Totalt 19 kg/ha

Betesblandning hjort

Kräver intensiv betning och/eller putsning för att trivas. Innehåller spåda arter som tål mycket hårt betestryck i måttligt långliggande vallar 4–8 år. Används där betestrycket är för högt för övriga betesblandningar.

Vitklöver 5 kg, Svartkämpar 5 kg,
Cikoria 2 kg,
Engelskt rajgräs 5 kg
Totalt 17 kg/ha

Hjorthägnsblandning

Blandning som lämpar sig i hägn med kraftigt betestryck. Slitstarka arter som tål kraftigt bete och tramp.

Vitklöver 5 kg (småbladiga sorter),
Pipolina mikroklöver 3 kg,
Svartkämpar 1 kg,
Engelskt rajgräs 10 kg,
Rödsvingel 10 kg, Ängsgröe 5 kg
Totalt 34 kg/ha

Klövvilt kålblandning

Kålväxtblandning för allt vilt, fågel, hare och klövvilt. Blandningen ger attraktivt viltbete hela säsongen samt bra skydd för fältviltet. Snabbväxande blandning som kan sås till och med början av augusti och som fungerar som räddningsplanka när viltåkern fallerar. Så inte för tidigt då risken för problem med skadegörare ökar. Kålväxterna är näringskrävande och blandningen måste gödslas för att bli bra (70–100 kg N/ha).

Vinterrova 2 kg, Sommarrova 1 kg,
Fodermärgkål/Etiopisk kål 2 kg,
Foderraps 1 kg
Totalt 6 kg/ha

Ettårig betesblandning klövvilt

Snabbväxande och högproduktiv ettårig betesblandning för klövvilt. Växer långt in på hösten och ger ett smakligt foder. Blodklöver, honungsörten och solrosorna gör även denna blandning populär bland insekter och till en fröjd för ögat.

Blodklöver 10 kg, Vinterrova 2 kg,
Foderraps 2 kg, Honungsört 1 kg,
Solros 25 000 frö
Totalt 15 kg/ha

Kantzonz mot skog

(Godkänd som blommande åker och fältkant)

Blandning av lågväxande arter som anläggs mot skogskanter för att underlätta skydds jakt på vildsvin. Anläggs en kantzonz med lågt växande arter kan man tydligare observera vilka djur som går ut på fältet och lättare komma till skott.

Vitklöver småbladig 3 kg,
Svartkämpar 2 kg, Humlelusern 5 kg,
Prästkrage 0,25 kg, Honungsört 4 kg
Totalt 14,25 kg

Dovhjort

Allt frö säljs och levereras i renvara

Viltåkrar för fältvilt

Viltåkrar för fågel anläggs i regel för att gynna våra fälthöns, i första hand fasaner och raphöhns, men genererar även positiva effekter på den biologiska mångfalden i åkerlandskapet. Dessa åkrar gynnar allt ifrån bin och humlor till harar och andra vilda fåglar. För det mesta vill man att dessa åkrar skapar både skydd och föda till viltet men ibland väljer man att separera dessa funktioner.

BLANDNINGSFÖRSLAG 2026

Fältfågelmix 1 2.0 (1-årig)

Ettårig blandning som ger mycket skydd samt foder stora delar av året. Sorghum ger ett gott skydd samt mängder med frön som uppskattas av fältfågel. Övriga sorter blommar kraftigt, lockar till sig insekter och producerar stora mängder oljerika frön som uppskattas av fåglarna. Denna blandning lämpar sig att odla i varma lägen i södra Sverige och ska sås i ordentligt varm jord när risken för frost är över.

Sorghum 100 000 frön,
Rödmalva 500 g,
Oljelin 2 kg, Honungsört 2 kg,
Oljerättika 2 kg, Oljedådra 1 kg,
Solros 25 000 frön

Fältfågelmix 2 (1-årig)

(Godkänd som blommande åker/fältkant) Ettårig blandning som ger mycket skydd samt ordentligt med nektar till bin och andra insekter. Blodklövern hjälper till att fixera kväve och minska behovet av gödsling. Tänk på att om denna blandning ska användas som miljöyta så får ingen gödsling eller besprutning ske.

Solros 25 000 frön,
Vitsenap 5 kg, Bovete 3 kg,
Honungsört 2 kg, Blodklöver 5 kg
Totalt 17 kg/ha

Snabbväxande fältfågelmix

Ettårig blandning som ger fullgott skydd och blomning på ca 45 dagar. Kan sås från 15 april till 1 september. Denna kombination passar när är viktigt att snabbt få upp ett bra skydd, till exempel i anslutning till fågelutsättningar, i väntan på att övriga grödor har vuxit upp. Står inte speciellt bra under vintern.

Vitsenap 6 kg,
Oljerättika 6 kg
Totalt 12 kg/ha

Variation. I ett landskap kan det vara en fördel att ha viltåkrar av varierande ålder och typ för att gynna viltet under olika tider på året. Fågelåkrar kan vara både ettåriga och fleråriga. För raphöhns och fasaner är det viktigt med biotoper som relativt tidigt på våren/försommaren lockar insekter eftersom kycklingarna är beroende av att finna föda denna kritiska tid.

På många platser i landet utesluts ett-åriga åkrar då man inte hinner så i tid för att uppkomsten ska bli tillfredsställande. Där kan en flerårig blandning för just detta ändamål vara lämplig. Fleråriga arter som rörfilen och cikoria skapar bra skydd stora delar av året. De fleråriga arterna tar dock tid att etablera sig ordentligt. Därför kombineras dessa med ettåriga arter som snabbt kan skapa ett gott skydd eller producera foder. De ettåriga arterna blandas ibland med de fleråriga eller sås i separata blandningar eller i renbestånd. Tänk på att inte så blandningar innehållande kålväxter oftare än vart fjärde år, för att minska risken för växtsjukdomar. Så blandningarna i början av juni när risken för nattfrost är över. Flera av våra blandningsförslag är godkända enligt reglerna för blommande åker/fältkant och därmed stödberättigade. Ett grundkrav är att blandningarna innehåller minst tre godkända arter som tillsammans täcker minst femtio procent av ytan, jämnt fördelad. För mer information kring alla villkor för ersättningen, se Jordbruksverkets hemsida.

Walk-up blandning (1-årig)

En relativt låg blandning som ger ett bra och bladigt skydd till fältviltet. Konkurrenskraftiga och snabbväxande arter som passar bra där det är hög konkurrens med ogräs. Sås lämpligast under juni månad. Blandningen ger även ett bra foder till klövviltet under vintern. Blandningen gynnas av god tillgång på kväve.

Vinterrova 2 kg, Sommarrova 4 kg,
Bovete 10 kg
Totalt 16 kg/ha

Fältfågelmix 3 (3-årig)

Flerårig blandning som ger bra skydd och mycket mat under stora delar av året. Etiopisk kål och vitsenap växer bra och ger skydd redan första året, sötväpplingen ger rikligt med nektar och pollen år två samt ett bra skydd då växten blir upp till två meter hög vid goda förutsättningar. Cikorian ger ett bra skydd samt nektar år två till tre. Önskar man att denna blandning ska vara godkänd som blommande åker/fältkant bör man minska mängden Etiopisk kål/fodermärgkål till 1 kg och ersätta med något annat exempelvis oljerättika för att inte riskera att ej godkända arter blir dominerande första året. Etiopisk kål/Fodermärgkål 2 kg,

Blålusern 1 kg, Gul sötväppling 5 kg,
Cikoria 2 kg, Vitsenap 1 kg,
Totalt 11 kg/ha

Fältfågelmix 4 (3-årig)

(Godkänd som blommande åker/fältkant) Treårig blandning som ger mycket mat och skydd till både insekter och fältvilt. Doftklöver och blålusern hjälper till att binda kväve från luften och minskar därmed behovet utav gödsling.

Cikoria 3 kg, Doftklöver 2 kg,
Honungsört 1 kg, Vit sötväppling 5 kg,
Gul sötväppling 5 kg, Blålusern 5 kg,
Totalt 21 kg/ha

Kycklingbiotop/biåker 3-årig

(Godkänd som blommande åker/fältkant) Den första tiden i livet är raphöhns- och fasankycklingarna beroende av insekter för att överleva. Denna mix är sammansatt för att locka en stor mängd insekter tidigt vid denna kritiska tid. Blandningen fungerar även utmärkt som flerårig biåker. Anlägg gärna som en minst fyra meter bred, lång remsa längs med områden där fältfågel brukar para ut sig och med närhet till skydd. Så gles med relativt låg utsädesmängd.

Honungsört 1 kg, Bovete 2 kg
Oljedådra 2 kg, Doftklöver 1 kg,
Kummin 2 kg, Esparsett 2 kg,
Vitklöver 1 kg, Blålusern 1 kg,
Svartkämpar 1 kg, Cikoria 1 kg,
Gul sötväppling 1 kg,
Prästkrage 0,1kg, Rölleka 0,1 kg,
Kornvallmo 0,05 kg,
Rödmalva 0,1 kg, Blåklint 0,1 kg
Totalt 15,45 kg/ha

Kycklingbiotop 1-årig

(Godkänd som blommande åker/fältkant) Denna kombination sås tidigt på våren för att snabbt skapa uppväxtområden för raphöhns- och fasankycklingar. Denna blandning är anpassad för att inte bli alltför tätvuxen, utan det får gärna finnas områden med bar jord under växtligheten.

Vitsenap 2 kg, Doftklöver 2 kg,
Honungsört 3 kg, Oljedådra 2 kg,
Kornvallmo 0,05 kg,
Blåklint 0,1 kg
Totalt 9,15 kg/ha

Fasan

Solros

Sorghum

Esparsett

Fältfågelmix 3

Vitsenap

Allt frö säljs färdigblandat

Fler blandningar finns i Grönsakskatalogen och i den digitala katalogen «Landscaping» som ligger på www.olssonsfro.se.

Landscaping

Färdiga ettåriga blomsterblandningar

Ettåriga sommarblommor som direktsås är ett enkelt och billigt sätt att skapa blomsterprakt. Blandningarna fungerar lika bra i hemmaträdgården som i offentliga anläggningar. Blandningarna är lättetablerade och kräver begränsad skötsel. Arterna avlöser varandra, med blomning fram till frosten. Sammansättningen av blandningarna kan variera något över säsongen. För varje blandning anges utsädesmängd. Om förutsättningarna är goda väljer man den lägre mängden. De ettåriga blandningarna sås i april-juni, eller när temperaturen når minst 17–18°C på dagen och 7–8°C på natten. Sådd i bar och ogräsfri jord ger det bästa resultatet. Säljs i 1 kg, 200 g och ny minsta förpackning 100 g.

20 60 04 **Sec** Höjd 40–50 cm. Blomsterblandning för torra lägen. Komponerad av ettåriga arter som tål både torka och mager jordmån. Innehåller bl a blomsterlin, guldgrävarblomma, klint, ringblomma och solvisar. Snabbgroende, blommar fram till frost. Utsädesmängd 2–4 g/m².

20 60 20 **Olssons Blomsteråkerblandning** Höjd 70–90 cm. Ger intryck av gammaldags åkerogräs och innehåller kulturformer av blåklint, vallmo, klätt och gullkrage. Börjar blomma 7–8 v efter sådd och kan sås i samband med vårbruket. Så i renbestånd med 1,5 g/m².

20 60 22 **Olssons Regnbåge med solstänk** Ny utökad sammansättning. Höjd upp till 90 cm. Sommarblommor i klara starka färger med inslag av gult. Blandningen innehåller bl a klint i olika färger, sömntuta, rosenskära, blomsterlin, vallmo och tigeröga. Utsädesmängd 3–4 g/m².

20 60 25 **Olssons Snittblomsblandning** Höjd 60–100 cm. För dig som vill plocka buketter. Innehåller ett tjugotal arter lämpliga till snitt. T ex zinnia, klint och brudslöja. Utsädesmängd 3–4 g/m².

20 60 26 **Olssons Soluppgång** Höjd 60–120 cm. Blandning i gult, guld, orange och rött. Sömntuta och brudslöja inleder i vitt och guld och blommar länge. Bronsfärgad solros ger höjd, liksom vit rosenskära. Vinröd amaranthus ger fin kontrast. Blandningen kan behöva lä i vindutsatta lägen. 3–4 g/m².

20 60 27 **Olssons Sommarlov** Höjd 40–100 cm. Sköter sig själv efter sådd. Snabbblommande blandning som står sig fint fram till frost tack vare en bred artsammansättning. Blomningen täcker hela färgspektrat. Blandningen är robust och klarar visst ogrästryck. Utsädesmängd 3–4 g/m².

Färdiga ettåriga bi- och insektsblandningar

Miel Honungsblandningen ingår i premium segmentet och består av nektar och pollenrika sommarblommor. Den passar även den som tycker färgprakt är viktigt. Olssons blåker är vår budgetblandning för stora ytor som huvudsakligen består av lantbruksgrödor. Bee Friendly är en vallmo- och klintfri blandning.

20 60 05 **Miel Honungsblandning** Höjd 60–70 cm. Honungsblandning Höjd 60–70 cm. Innehåller arter som attraherar bin och andra pollinerande insekter. Bl a gurkört, ringblomma, clarkia, rosenskära, sömntuta, kokardblomster, atlasblomma, sommarrudbeckia och zinnia. Utsädesmängd 2–5 g/m².

20 60 23 **Olssons Bee Friendly** Höjd upp till 100 cm. Sommarblomsblandning med nektar- och pollenrika växter. Klint- och vallmofritt alternativ, passar därför på mark omställd till ekologisk odling. 3–4 g/m².

20 60 30 **Olssons Blåkerblandning** Höjd 70–90 cm. Både nektar- och pollenväxter som blommar från juni till september. Innehåller bland annat honungsört, bovete, klätt, doftklöver, gurkört, solros, kornvallmo och blåklint. Inga kålväxter. Vänta med att så tills risk för nattfrost är över eftersom bovete inte tål frost. Utsädesmängd 2 g/m².

Färdiga fleråriga blomsterblandningar

Kulturängsblandningen kan sås både vår och sensommar, medan Tenor främst är avsedd för vårsådd. Kom ihåg att ta hänsyn till rekommenderad utsädesmängd.

20 60 12 **Tenor Sommarblomsblandning** Bred artsammansättning. Består av ett-, två- och fleråriga arter, ca 60% ettåriga. Höjd 50–70 cm. Etablerar sig snabbt. Arter som ingår är t ex rölleka, blå-klint, prästkrage, vallmo, klätt, tigeröga och gyllenlack. Putsa gärna på höstkanten. Omsådd vart tredje år. Utsädesmängd 4–5 g/m².

20 60 15 **Olssons Kulturängsblandning** Höjd 60–100 cm. Flerårig blandning som huvudsakligen innehåller arter som används i vallodling. Utmärkt flerårig blandning för bi och pollinatorer eftersom många bra nektar- och pollenväxter ingår. Utsädesmängd 1 g/m².

20 60 16 **Olssons Vildäng** Höjd 50–100 cm. Flerårig blandning av vilda örter för normal äng (varierande fuktighetsförhållanden). Många av arterna är bra insektsväxter. Innehåller bl a blålocka, brunört, rödklint, ängsvädd, gulmåra, gullviva och smörblomma. Utsädesmängd 1 g/m².

Sådd av ettåriga blomsterblandningar

Välj en solig växtplats med ogräsfri jord. Väldränerad åker- eller trädgårdsjord går fint. Bered jämn såbädd och följ rekommenderad såmängd. Blandas fröet med bulkmaterial är det lättare att sprida blandningen jämnt. Så ytligt och vältä ner fröblandningen. Enstaka ogräsplantor rensas ut för hand. Är ogräsbeståndet kraftigt prova hugga blomställningen av ogräsen med lie eller röjsåg när de vuxit över blomblandningen. För bästa resultat välj ny plats för blomsterremsan följande år.

Mer ingående info finns i Grönsakskatalogen och i den digitala katalogen «Landscaping» på www.olssonsfro.se.

Grönytegräs

Se Grönsakskatalogen eller i den digitala katalogen «Landscaping» på www.olssonsfro.se.

Sec

Olssons Blomsteråkerblandning

Olssons Regnbåge med solstänk

Olssons Snittblomsblandning

Olssons Soluppgång

Olssons Sommarlov

Miel Honungsblandning

Olssons Biåkerblandning

Olssons Bee Friendly

Tenor Sommarblomsblandning

Olssons Kulturängsblandning

Olssons Vildäng

Solros (*Helianthus annuus*)

Fantastisk färgklick i odlingslandskapet. Solrosor är en värmekrävande kultur som odlas i olika syften. Man väljer solrostyp och sort efter användningsändamål.

För blommande åker, landscaping och viltremisser väljer man ofta solrosor med utdragen blomning. Dessa sorter har ett mindre frö än lantbrukssorterna, där varje frö ger en planta som förgrenar sig och ger flera blommor. Ett tätt bestånd ger mycket höga planter. Utvecklingstiden är längre och blomningen är ca fyra veckor senare än lantbrukssorterna. Dessa är mycket bra pollenkälla på sensommaren. Säljs per vikt. Fröstorlek tkv ca 25g.

Lantbrukssorterna odlas för fröproduktion och är förädlade med hänsyn till avkastning, tidighet, sundhet, enhetlig blomning och mognad. Det finns sorter för oljeproduktion, humankonsumtion och till fågelfröproduktion. Sorter lämpliga att odla i Sverige är tidiga eller mycket tidiga. De flesta lantbrukssorter är hybrider och producerar en stängel med en blomma per frö. Planttätheten reglerar blomstorleken. Fröstorlek tkv 50-80g.

Prydnadssolrosor. Antingen till självplock eller för snittblomsodling. För krukväxtproduktion finns särskilda sorter. Till snitt används dels sorter som förgrenar sig, dels oförgrenade. Premium sorterna är oförgrenade och pollenfria. Planttäthet påverkar blomman storlek och stjälkens tjocklek. Önskas mindre blomma bör man ha tätare bestånd, medan mer plats ger större blomma. För snitt plockas blomma i knoppstadium när knoppen visar färg. Plocka gärna tidigt på morgonen för bästa kvalitet. Varierande fröstorlek. Säljs per tusen frö (1M).

Generellt om solrosodling

Solros har en djupgående huvudrot med birötter och är känslig för jordpackning. Jorden ska vara varm och torka upp snabbt. Undvik solros efter fodermärgkål, betor och vall i växtföljden. Lämpliga förfrukter är spannmål, majs och potatis. Odlar inte oftare än vart fjärde år på samma skifte. Optimal groningstemperatur är 8°C på 5 cm djup. Markfukten styr såddjup. Så 2-3 cm djupt i bra såbbädd och djupare i torr jord, 3-5 cm. Välj radavstånd efter maskinpark och sorthöjd, 50 cm fungerar bra. Anpassa planttäthet efter sort och odlingsförhållanden. Väta gärna efter sådd. Det är viktigt att fröna gror snabbt för att undvika angrepp av snigel och knäpparlarver och för att konkurrera med ogräs. Solros är känslig för låga temperaturer fram tills att fjärde bladparet har utvecklats. Det är

viktigt att plantan har tillgång till vatten när blomknoppen bildas. Gödsling N 50-70 kg/ha i en giva. Optimal tidpunkt för N givan är efter åttonde bladet, därmed undviks onödig vegetativ tillväxt. För hög N-giva kan resultera i fördröjd mognad, sänkt oljehalt i frö och ökade angrepp av sjukdomar. Angrepp av gråmögel och bommullsmögel kan förekomma. Fåglar är ett problem både på nysådda och tröskmogna fält.

Lantbrukssorter

ES Agora F1 eller motsvarande. Tidig sort för oljeproduktion som blir drygt 2m hög. Utsädesmängd 75 000 frö/ha som ger plantpopulation om 65 000/ha.

Capitoll F1 eller motsvarande. Mycket tidig, relativt lågväxande sort för oljeproduktion.

Peredovick OP sort som är anspråkslös och medelhög. Passar i blommande åker/fälkant och i viltremisser. Plantorna får en stor blomma och utvecklar en del blommande sidoskott. Tkv 40-75 g, utsädesmängd 15-25 kg.

Sorter för stora ytor

Sorterna nedan förgrenar sig. De flesta är högre än snittsorterna och har pollen. Plantorna sätter en till flera blommor i varierande storlek. Beståndet blommar länge. Tkv 20-35 frön/g. Utsädesmängd ca 5-6 kg/ha. För hög utsädesmängd ger väldigt höga planter.

- 20 06 63 **Evening Sun** 180 cm, små blommor i röda och bruna nyanser
- 20 06 64 **Henry Wilde** 180 cm, gul med mörk mitt
- 20 06 65 **Snitt Mix** 120 cm, blandande färger **NYHET**
- 20 06 67 **Dwarf Yellow** 60-70 cm, gul med mörk mitt
- 20 06 77 **Teddy Bear** 80 cm, guldgul, helt fylld blomma
- 20 06 81 **Autumn Beauty** 180 cm, gula, röda och bruna nyanser
- 20 06 83 **Moonshine** 180-200 cm, citrongul med svart mitt, fin i rabatten och till snitt.
- VD 16 NO **Early Bird Landscaping** ca 200 cm, småfröig sort för stora ytor som landscaping och viltåker.

För pollenfria solrosor till snitt: se vår Grönsakskatalog.

NYHET

Helianthus annuus, Snitt Mix

Försäljningsvillkor

Parter

Parter i dessa bestämmelser är Olssons Frö AB (här *säljaren*) och *köparen*.

Tillämplighet

Dessa bestämmelser gäller för *säljarens* samtliga leveranser.

Avvikelse från bestämmelserna måste avtalas skriftligt för att bli gällande.

Leverans

Leverans sker fritt *säljarens* lager i Helsingborg. Vid leverans övergår faran för godsets förstörande på *köparen*. *Säljaren* har således därefter inget ansvar för skada på godset.

Frakt

Frakt sker på *köparens* bekostnad och risk. *Köparen* har således att arrangera eventuell transportförsäkring. *Säljaren* åtar sig att på *köparens* uppdrag och för dennes räkning arrangera frakt och transportförsäkring till *köparen*.

Priser

Säljarens priser anges exklusive mervärdesskatt och andra avgifter. Priserna avser endast lägsta i katalog prissatta kvantiteter. Vid beställning av lägre kvantiteter prissätts dessa från fall till fall av *säljaren*.

Priser angivna i katalog och prislista gäller till den 1 september katalogens år. *Säljaren* reserverar sig dock för justeringar på grund av förändringar i leverantörpriser, nya eller höjda avgifter eller valutakursförändringar vilka tillkommit efter det att katalogen tryckts.

Betalningsvillkor

Betalningsvillkor är 30 dagar netto för kreditgodkända kunder. Vid utebliven betalning tillkommer dröjsmålsränta med en (1) procent per månad. Lagstadgad avgift för påminnelse debiteras. *Säljaren* förbehåller sig rätten att stoppa vidare leveranser om betalning inte sker i rätt tid.

Analys och kvalitetskrav

Allt utsäde levereras med krav enligt EU:s direktiv för handel med standardfrö.

Leveransskyldighet

Vid slutförsäljning eller brist på viss vara äger *säljaren* rätt att frita sig från leveransplikt.

Vid slutförsäljning av vara äger *säljaren* dock rätt att leverera likvärdig vara. *Köparen* ska skriftligen underrättas härom så snart *säljaren* befarar att leverans inte kan ske. I fall av försenad leverans ska *köparen* omedelbart på *säljarens* förfrågan uppge om han vill kvarbli vid köpet med förlängd leveranstid eller frånträda detsamma.

Returer

Varor tas inte i retur. Skulle ex gratie så ske utgår en returavgift på 20 procent av *säljarens* pris till *köparen*.

Reklamationer

Det åligger *köparen* att noga besiktiga levererade varor på sätt som anges i Köplagen (1990:931). Anmärkningar måste – för att beaktas – vara *säljaren* tillhanda inom åtta dagar från det att *köparen* mottog varan. Originalemballage ska i förekommande fall kunna uppvisas.

Eventuell anmärkning efter sådd och plantering ska – för att beaktas – ske omgående till *säljaren* efter det att felet upptäcktes. I inget fall svarar *säljaren* för fel som upptäckts eller borde ha blivit upptäckta senare än ett år från det att *köparen* mottog varan.

Säljarens ansvar för skada vid fel, brist, eller dröjsmål

Säljaren ansvarar inte för fel, brist eller dröjsmål som uppkommit på grund av omständigheter över vilka *säljaren* inte råder. *Säljaren* ansvarar i inget fall för produktionsbortfall, utebliven vinst eller annan ekonomisk följdförlust.

Därutöver gäller att *säljaren* i inget fall svarar för ersättning för direkt eller indirekt skada med belopp som överstiger köpeskillingen för den aktuella varan.

Vad gäller frö har *säljaren* ingen ersättningskyldighet för vara som levererats föregående kalenderår eller tidigare.

Säljaren äger rätt att i stället för kontant ersättning för skada lämna ersättningsleverans.

Köparen har bevisbördan för att uppkommen skada inte beror på felaktig hantering, odlingsmetod, sjukdoms- eller insektsangrepp eller annat förhållande utanför *säljarens* kontroll.

Tvist

Tvist skall lösas vid Helsingborgs Tingsrätt.

Tillämplig lag

Svensk lag skall tillämpas vid tolkning och tillämpning av detta avtal.

Personuppgiftspolicy

Vi behöver kunna behandla dina personuppgifter för att du ska kunna handla hos oss. Detta gör vi i enlighet med svensk lag och enbart efter att du samtyckt till det, om det krävs för att kunna leva upp till vårt avtal med dig eller om det krävs för att vi ska kunna fullgöra våra lagstadgade skyldigheter. Detta utgör också den rättsliga grund med vilken vi behandlar dina personuppgifter. Dina uppgifter lagras hos oss så länge det behövs för att vi ska kunna uppfylla ovanstående. Om behandlingen av dina personuppgifter grundar sig i ditt samtycke och du drar tillbaka det kommer vi snarast att radera dina uppgifter.

De personuppgifter vi hanterar är främst namn, adress, telefonnummer, e-postadress och personnummer. Personuppgifterna används för att vi ska kunna hålla vårt avtal med dig, men också för att kunna skicka vår katalog och andra utskick till dig. Den rättsliga grunden för detta utgörs av intresseavvägning. Om du inte längre vill få katalogen eller andra utskick från oss vänligen maila eller ring 042-250450. Annars sparas personuppgifterna så länge som vi anser att vår katalog och våra utskick är intressanta för dig. Du kan alltid kontakta oss för att få reda på vilka uppgifter vi har sparade om dig eller för att få felaktiga uppgifter rättade.

Personuppgifter kan lämnas ut för transport av varor eller till myndighet om vi blir tvingade enligt lag. Uppgifterna kan också komma att lämnas ut till myndighet eller domstol vid tvist eller utebliven betalning.

Har du ytterligare frågor om hur vi hanterar dina personuppgifter vänligen kontakta oss. Ansvarig för behandlingen av personuppgifter är Olssons Frö AB, 556480-3624, Mogatan 6, 254 64 Helsingborg

Ovanstående gäller from 1995-12-01 och tills vidare.

FÖRSÄLJNINGSVILLKOR

OLSSONS FRÖ Mogatan 6, 254 64 Helsingborg • Telefon: 042-250 450
info@olssonsfro.se • www.olssonsfro.se

